

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO: LJUBLJANA, KNAFLJEVA ULICA 27. A. — TELEFON: 21-22, 21-23, 21-24, 21-25 in 21-26. — Izhaja vsak dan opoldne. Mesečna naročnina 6.— L. Za inostranstvo 10 L.
EKSKLJUCNO ZASTOPSTVO za oglaševanje in izdajanje v Italiji in inostranstvu ima
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed
estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

Intensa aktivita aerea in Africa settentrionale

Bombe su Famagosta, Tobruk, Marsa Matruh e la zona tra Sidi el Barrani e Bug Bug

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica in data di 13 luglio il seguente bollettino di guerra n. 403:
Nel Mediterraneo Orientale nostre formazioni aeree hanno ripetutamente attaccato la base nemica di Famagosta (Cipro).

Nell'Africa Settentrionale, nel settore di Tobruk, attacchi nemici condotti con carri armati e appoggiati da forti concentramenti di artiglieria, sono stati respinti con gravi perdite per l'avversario.

Nostri bombardieri hanno colpito basi aeree avanzate, nemiche nel deserto egiziano, posizioni ed apprestamenti logistici a

Marsa Matruh dove sono stati incendiati depositi carburanti; la caccia ha mitragliato automezzi britannici tra Sidi el Barrani e Bug Bug immobilizzando e distruggendo diverse autobombe.

Su Bengasi e su Derna il nemico ha compiuto incursioni aeree; a Derna è stato colpito un ospedale militare.

Nell'Africa Orientale azioni delle opposte artiglierie nel settore di Uoleheft (Gondar).

Nelle recenti incursioni di aerei nemici su Tripoli si sono avuti 22 morti dei quali 14 italiani e 54 feriti dei quali 34 italiani.

Intenzivno letalsko delovanje v severni Afriki

Bombe na Famagosto, Tobruk, Marsa Matruh in področje med Sidi el Baranijem in Bug Bugom

Glavni Stan Oboroženih Sil je objavil 13. julija naslednje 403. vojno poročilo:
Vzhodnem Sredozemlju so naši letalski oddelki ponovno napadli sovražno oporišče v Famagosti na Cipru.

V severni Afriki v odseku Tobruka so bili sovražni napadi, izvršeni s tanki in podprti z močnim delovanjem topništva, očitni s težkimi izgubami za sovražnika.

Naši bombniki so bombardirali prednja sovražna letalska oporišča v egiptski pušči ter položaje in bivališča v Marsa Matruhu, kjer so bila pri tem zažgana skladišča goriva. Lovci so s strojnimi puškami obstreljevali britanska avtomobila vozila med Sidi el Baranijem in Bug Bugom ter so pokvarili in uničili nekoliko oklopnih avtomobilov. Nad Bengazijem in nad Derno je sovražnik izvršil nekoliko letalskih napadov. V Dorni je bila pri tem zadeta neka vojaška bolnica.

Vzhodni Afriki se je vršila medsebojna borba obah topništev v odseku Uolehefta pri Gondaru.

V teku zadnjih sovražnih poletov nad Tripolis je bilo 22 mrtvih in 54 ranjenih; od teh je 14, oziroma 33 Italijanov.

Berlin, 13. jul. s. Nedeljska izdaja »Deutsche Allgemeine Zeitung« posveča vso svojo tretjo stran borbi Italijanov v Vzhodni Afriki. To, kar so italijanski vojaški napadli in kar še vedno delajo v Abesiniji, piše list, je v resnici vsega obudovanja vredno. Bojevali so se z ne-

ukročenim pogumom in zgledno hrabrostjo ter so s tem popisali stran zgodovine, ki bo Nemce vedno spominjala na boje branilcev nemške Vzhodne Afrike v svetovni vojni.

Rim, 14. jul. s. Italijanska in nemška letala so razvila v severni Afriki intenzivno delovanje in dosegla važne uspehe. Bombardirala so celo vrsto sovražnih topniških postojank in drugih vojaških naprav na področju okrog Tobruka. Posebno hudi so bili napadi na trdnjavi Solara in Airen-ti, kjer je nastalo več eksplozij in je izbruhnilo nekaj večjih požarov. Druge skupine letal so bombardirale in obstreljevale tanke vzhodno od Solluma in okrog Sidi el Baranija. Tudi Marsa Matruh je bila napadena. Tam je nastalo nekaj razsežnih požarov. Zgorelo je med drugim veliko skladišče pogonskih sredstev.

Ponovni napad na Sueški prekop

Ankara, 14. jul. d. Kakor poročajo iz Kaira, je egiptska vlada v posebnem komunikatu objavila, da je bil večerj ponovno izvršen napad na Sueški prekop. Bombe, ki so bile vržene na razna področja ob Sueškem prekopu, so povzročile precejšnje gmotno škodo in zahtevale tudi človeške žrtve. Šest ljudi je bilo ubitih, 14 pa ranjenih.

Položaj na vzhodni fronti

Nemško vrhovno poveljstvo poroča, da je Stalinova črta na glavnih odsekih prebita ter da so nemške čete prispele že 200 km vzhodno od Minska, dočim se na drugi strani približujejo Kijevu

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 13. julija. (DNE) Nemško vrhovno poveljstvo poroča: Kakor je bilo objavljeno že s posebno vestjo, je Stalinova črta v držnem navalu na vseh odločilnih mestih prebita.

Iz Moldave napadajoče nemško-rumunske armade so vrgle sovražnika na široki fronti na in preko Dnepra. Iz Galicije zasledujejo nemško-slovaško-madžarske čete bežečega sovražnika. Severnovzhodno od Dnepra stoji nemške čete tik pred Kijevom. Severno od Pripetkih močvirij je močno utrjena črna ob Dnepru premagana. S tem je prenešana sredina naše napadalne fronte nad 200 km vzhodno od Minska.

Vitebsk je od 11. julija v naši posesti. Vzhodno od Pejpuskega jezera prodirajo nemški oklopni oddelki proti Leningradu.

Naše letalstvo je z uničenjem sovražnega železnika omrežja vzel nasproti-ku že sedaj vsako nadaljnjo možnost za protiopteroacijo večjega obsega. Pri številnih sovražnih oddelkih se kažejo znaki razpada in razkroja. Za nadaljevanje operacij naših oklopnih armad potrebna oporišča za preskrbo so prenešana že tik od prejšnje Stalinove črte.

Brzi čoln je torpediral v vzhodnem delu Vzhodnega morja sovjetsko trgovsko ladjo s 3.500 tonami. Z njeno izgubo je računati.

Prodor pri Vitebsku

Berlin, 14. jul. d. Po nemški zmagi za Stalinovo črto prodirajo nemške čete vedno hitreje in globlje na rusko ozemlje. Posebno uspešen je bil nemški prodor pri Vitebsku. Tu so poslali boljševiki na bojišče večjo množino tankov, da ojačijo ogrožene postojanke. Nemška pehota in pionirji pa so se s prezirno smrti kljub temu prebili daleč v sovražno zaledje. Najprej so se borili za vsako strojniško gnezdo in so vse strojniške postojanke zaporedoma zavzeli. Nato je neki oddelek prodrl 25 km daleč za prve sovjetske postojanke. Tam je naletel na celo divizijo tankov. Po hudem boju je bilo 165 sovjetskih tankov na tem mestu uničenih.

Madžarsko vojno poročilo

Budimpešta, 14. julija. s. Vrhovno poveljstvo madžarske vojske je sredi objavilo naslednje službeno poročilo:
Madžarski brzi oddelki so še nadalje zasledovali sovražnika. V spopadih s sovjetskimi zaščitnimi oddelki je bilo mnogo Rusov ujetih. Zaplenjena je bila tudi ena

baterija. Madžarska letala so sestrelila 5 sovjetskih aparatov.

Dosedaj 55 napadov na Helsinke

Helsinki, 14. jul. s. Od pričetka vojne s Sovjetsko Rusijo do večerj so sovjetska letala 55krat napadla Helsinke. V zadnji finsko-ruski vojni, ki je trajala 100 dni, so bili Helsinke 50krat napadeni.

Helsinki, 14. jul. s. Službeno je bilo objavljeno: V soboto je 12 sovražnih letal poleg drugih krajev bombardiralo tudi Porvo, kjer je bilo razdejanih mnogo stanovanjskih hiš. Nadalje so sovjetska letala bombardirala Loviiso, Simpola, Kenuisvo, Kaukaz, Kihelitsvaro in Tupcvaro. V teh krajih ni bilo nobene škode. Finska letala so sestrelila 5 ruskih bombnikov.

Helsinki, 14. julija. s. Včeraj in v soboto je bilo v Helsinkih po vrsti 6 letalskih napadov. Sovjetska letala so se izogibala slehernemu srečanju z nemškimi in finskimi letali in so na slepo bombardirala posamezne mestne okraje z višine nad 6.000 m. Pri poslednjih napadih na Helsinke je bilo med civilnim prebivalstvom precejšnje število človeških žrtev in bombe so razdejale več stanovanjskih hiš. Ena bomba je padla v pristanišče, a ni napravila nobene škode.

Bombe na Ploesti

Bukarešta, 14. jul. a. Objavljeno je bilo naslednje službeno poročilo:

Snoči ob 18. je 6 sovražnih letal odvrlo nekaj bomb na periferijo Ploestija. Ena bomba ni eksplodirala. Ostale so zalede tri tanke naftne in povzročile požar. Nekaj vojakov in civilistov je bilo ubitih in ranjenih. Protiletalsko topništvo je sestrelilo 4 letala. Zastopnik ministrskega predsednika Mihail Antonescu je takoj obiskal napadeno mesto.

Sovjetska Rusija ima pod orožjem deset milijonov moč

New York, 14. jul. d. Vojaški dopisniki nekaterih ameriških listov smatrajo, da ima Sovjetska Rusija sedaj pod orožjem približno 10 milijonov moč, dočim je ob izbruhu vojne štela sovjetska armada le 3 in pol milijona moč.

Il tripudio di bandiere nella Carniola centrale

La lealtà verso Roma Madre riaffermata so- ennemente dal popolo all'Alto Commissario

L'Alto Commissario ha effettuato ieri un'altra presa di contatto con la popolazione slovena visitando la parte occidentale della nuova provincia. Ovunque per la visita i villaggi e le bianche cittadine si erano pavesati di bandiere e striscioni inneggianti al Re e all'Imperatore al Duce ed al rappresentante del governo fascista in terra slovena.

Tra le fervide acclamazioni della folla raccolta intorno al Commissario del distretto al Sindaco ed ai maggiorenti del clero l'Alto Commissario è arrivato a Logatec. Nella piazza erano schierate le truppe del presidio, un reparto dei vigili del fuoco, gruppi di donne nei costumi pittoreschi locali e scolari che hanno accompagnato la banda locale cantando Giovinezza.

Ricambiando il saluto rivolto dal Sindaco l'Alto Commissario ha affermato che con la sua presenza esprimeva il suo grande interessamento per le questioni di tutti

i comuni della nuova provincia. L'Ecc. Grazioli ha confermato che l'Italia darà prosperità e lavoro e rispetterà la religione ed i costumi del paese secondo la promessa del Duce, sicuro di poter contare sulla piena lealtà della popolazione. Il grido di «Evviva» e fervide acclamazioni hanno salutato le parole dell'Alto Commissario.

Dopo la visita alla chiesa al comune ed al gruppo di assistenza fascista l'Ecc. Grazioli ha proseguito per Rakek, caldamente salutato anche qui da omaggi floreali e da vivissime acclamazioni della folla schierata sui due lati della strada principale.

In un discorso l'Alto Commissario ha affermato la sua volontà di lavorare nella lealtà reciproca insieme con la popolazione per il bene della nuova provincia e dell'Italia alla quale è incorporata questa terra.

Da Rakek l'Alto Commissario ha raggiun-

to Cerknica ugualmente salutato da una grande folla ammassata nella piazza. L'Alto Commissario ha parlato confermando la sua volontà di governare con assoluta giustizia e di assicurare a tutta la popolazione la tranquillità di vita sotto la protezione delle vittoriose Forze armate della grande Italia. Vivissimi applausi hanno accolto le parole del rappresentante del Duce.

Proseguendo il suo viaggio l'Alto Commissario ha raggiunto Lož e Stari trg ovunque calorosamente salutato dalle popolazioni adunate nelle piazze.

Nel pomeriggio l'Alto Commissario ha visitato Planina e Vrhnika ed alcuni altri centri minori. Ovunque le popolazioni raccolte intorno ai sindaci ed ai parroci hanno espresso con vivo entusiasmo il benvenuto al rappresentante del governo fascista in terra slovena dimostrando grandissima gioia nel poter salutare il capo della nuova provincia italiana.

Na Notranjskem plapolajo zastave

Ljudstvo je Visokemu Komisar'u svečano potrdilo svojo lojalnost do materinskega Rima

Ljubljana, 14. julija. Naša Notranjska je včeraj svečano sprejela Visokega Komisarja Eksk. Emilia Grazioli, ki je obhodil vse večje kraje kraškega dela Ljubljanske pokrajine, povsod zelo prisrčno pozdravljen. To krasno nedeljo je Visoki Komisar prebil med kmetskimi ljudstvom naše Notranjske ter se je ob tej priliki močno prepirčal o vdanosti in lojalnosti tega dela pokrajine ter spoznal dobro dušo in dobro voljo našega kraškega prebivalstva. Povsod je ljudstvo prozilo dokaze hvalečnosti Visokemu komisarju kot predstavniku Vlade in izvrševalcu volje Duceja, čigar dobrohotno naklonjenost do Slovencev kažejo dejanja od prvega dne priključitve pokrajine v veliki Fašistični Italiji.

Ob 7.50 se je Visoki Komisar odpravil z avtomobilom iz Ljubljane na veliko krožno potovanje po Notranjski. Spremljala ga je ljubezniva gospa soproga. V ostalih avtomobilih, ki so brželi po Tržaški cesti proti Logatcu, je bilo ostalo spremstvo, zastopnik središča Stranke iz Ljubljane Gatti, osebni tajnik dr. Ruffini, major karabinjerjev Cavallero, kapitan karabinjerjev Dragoni, šef ljubljanske skupine Dopolavora Liberati in poročevalci listov.

Ze v vseh pred Logatcem so pričali slavoloki, mlaji in trobojnice ter okrašene hiše, da se je Notranjska lepo pripravila na sprejem visokega gosta.

Svečan sprejem v Logatcu

Na glavnem trgu ob cesti v Logatcu je Visoki Komisar na včerajšnjem obhodu doživel prave manifestacije vdanosti in lojalnosti našega kraškega prebivalstva. S trobojnicami in liktorskimi zastavami okrašeni Logatec se je pripravil kar najbolj dostojno, da pozdravi v svoji sredi visokega predstavnika Vlade. Godba je zaigrala himno, po raportu poveljnika polkovnika De Carolija je častna četa al-pincev strumno pozdravila visokega predstavnika, ki so mu želeli dobrodoščilo župan Gabriel Oblak in župnik Valentin Remžar ob spremstvu okrajnega komisarja cav. Umberto Rosinija. Ob vzklizanju prebivalstva in šolske mladine je Visoki Komisar takoj stopil med ljudi in jim vračal pozdrave. Občudoval je naše narodne noše, sprejel lep šopek, ki mu ga je izročila Martica, pregledal četo gasilcev in vidno ganjen poslušal pozdrav učenke Zlatice in imenu šolske mladine, ki se je zbrala na trgu in vzklizala Zivoli.

Ko je Visoki Komisar stopil na oder pred Škerljevo gostilno, je logaška godba zaigrala himno in šolska mladina je zapela Giovinezza.

Župan Oblak je v svojem govoru poudaril, da hoče notranjsko prebivalstvo izkazovati spoštovanje, da bo tudi samo spoštovano, da hoče delati, da bo od svojega dela moglo živeti in hoče ravnati tako, da bo tudi ta mali kosček zemlje delal čast svojim zaščitnikom. Vzkliznil je Kralju in Cesarju, Duceju in Eksk. Visokemu Komisarju, kakor je Visoki Komisar nagovoril predstavnike in ljudstvo, ki se je zgnilo okoli odra. Lep sprejem je bil Visokemu Komisarju dokaz o lojalnosti in zahvali prebivalstva Veliki Italiji, ki jo vodi Duce. Visoki Komisar je poudaril, da Italija spoštuje vse narodne svetinje Slovencev in zahteva samo lojalnost in spoštovanje oblasti in Vojske. Prav posebno zanimanje je Italija posvetila delovnemu, kmetskemu ljudstvu pokrajine. Ni ti ped zemlje ni ostala neobdelana. Lepa bodočnost prebivalstva je zagotovljena, če bo sodelovalo na vseh področjih življenja z zaščitniki. Druži nas z njimi vera Rima in spoštovanje družine. Uveljavljena bosta red in pravica, enaka pravica za vse. S klici Kralju in Cesarju, Duceju in prebivalstvu Logatca je Visoki Komisar zaključil svoj govor. Ljudstvo mu je navdušeno odgovorilo z vzklizanjem.

Zopet je Visoki Komisar občudoval naše noše. Postavil se je med nje in fotografiral so ga. Nato si je ogledal občinski urad, kjer so mu bili predstavljeni zastopniki občine. Nagovoril jih je in jim obrazložil, kako odgovorna je javna služba. Predstavniki oblasti morajo predvsem s svojim zgledom, lojalnostjo in svojo poštenostjo vzgajati ljudstvo. Najpotrebnejši naj jim bodo najbližji. Visoki Komisar je prepričan, da imajo vsi, ki so zdaj na odgovornih mestih, take vrline, da bo njih delo v korist prebivalstva in Italije.

Visoki Komisar je odšel nato v cerkev sv. Nikolaja skozi spalir mladine, gasilcev in ljudstva. V cerkvi je cerkveni zbor zapel Ave Marijo s solom Fanj Mačkove. Obiskal je nato sedež Stranke ob spremstvu šefa Rubina Michelangela.

Skozi Laze in Ivanjeselo na Rakek

Ob viharjem vzklizanju prebivalstva se je Visoki Komisar odpravil iz Logatca v Laze, odtod pa v Ivanjeselo in na Rakek.

V Lazah ga je pričakovalo ljudstvo in mu vzklizalo. Okoli njega se je zgnila šolska mladina, ki je vzklizala živo in ga pozdravljala z zastavicami. Podžupan Valentin Petkovšek mu je želel dobrodoščilo. Učenka Dragica je izročila soprogi Visokega Komisarja lep šopek. Gasilci iz Laz in Jakovice so ga strumno pozdravili. Prav tako prisrčen je bil sprejem v Ivanjeselu.

Na Rakeku se je prebivalstvo skrbno pripravilo za sprejem visokega gosta. Na glavnem trgu je Visoki Komisar obhodil častno četo. Raportiral mu je poveljnik posadke podpolkovnik Scaretia. Z odra, ki je bil postavljen na trgu za postajo in okoli katerega se je zbralo prebivalstvo Rakeka, je Visokega Komisarja pozdravil župan Andrej Modic. V svojem govoru se je predvsem zahvalil visokemu gostu za obisk, poudarjajoč, da bo imel Visoki Komisar to pot priliko spoznati vrline kraškega prebivalstva Ljubljanske pokrajine, ki je hvaležno Duceju, katerega voljo izvaja Visoki Komisar v novi italijanski pokrajini, za vse mere na vseh področjih, ki so v prid prebivalstvu. Visoki Komisar se je zahvalil za lep sprejem pozivljajoč prebivalstvo, naj vrača lojalnost, ki jo kaže Italiji z enako lojalnostjo ter naj se posveti v miru delu za boljšo bodočnost. Prepričal se je, da je slovensko kmetsko ljudstvo zdravo in delovno, da drži dano častno besedo in da bo zaradi tega sodelovanje med njim in predstavnikmi vlade kar najbolj uspešno. Visoki Komisar je vzkliznil Kralju in Cesarju, Duceju in prebivalstvu Rakeka, ob navdušenem odgovorjanju celotnega zbora.

Visoki Komisar si je nato gledal vojašnico Karabinjerjev, kakor ga je župnik Franc Novak peljal v cerkev Srca Jezusovega, ki je vzbujala posebno pozornost Visokega Komisarja. Cerkev je bila nedavno dograjena po načrtih prof. Plečnika. Tudi v tej cerkvi so Visokega Komisarja sprejeli ubrani glasovi cerkvenega zbora. Po obisku občinske pisarne, kjer je Visoki Komisar nagovoril občinske svetnike, je sledil obisk sedeža Stranke, nato pa je Visoki Komisar nadaljeval pot do Cerknice.

Navdušen sprejem v Cerknici

Na trgu pred cerkvijo se je zbralo prebivalstvo Cerknice in vseh okoliških vasi. Visoki Komisar je obhodil častno četo; raportiral mu je poveljnik posadke polkovnik Simonetti. Vojaška godba je zaigrala himno. Visoki Komisar je sprejel pozdrave župana Janeza Otničarja in zastopnike sosednih občin Begunj in Sv. Vida. Postrojeni gasilci so ga pozdravili, najživahneje pa je bilo med mladino, ki je bila zbrana okoli odra. Visoki Komisar

sar je spet občudoval lepe narodne noše in sprejel iz rok učenek lep šopek ter snop pšeničnega klasja. Ob vzklizih mladine in prebivalstva je stopil na oder, kjer ga je pozdravil župan Otničar. Visoki Komisar se je zahvalil in zagotovil prebivalstvu, da bodo proučena vsa vprašanja v zvezi z napredkom kmetskega prebivalstva. Lep sprejem je dokaz lojalnosti slovenskega ljudstva do fašistične Italije. Pod zaščito vlade in hrabre vojske bo slovensko kmetsko prebivalstvo lahko živelo in delalo v miru, ki si ga tako želi.

Pred govorom Visokega Komisarja je šolska mladina zapela Giovinezza, po govoru pa himno imperija. Visoki Komisar je posebej pohvalil mladino in njeno šolsko vodstvo. Po ogledu sedeža Stranke, ki ga vodi šef Simoncini je Visoki Komisar stopil v cerkev v spremstvu župnika Ivana Strejherja in prebivalstva. Pred cerkvijo se je fotografiral v skupini sli-kovitih slovenskih narodnih noš.

V občinskem uradu so ga pozdravili zastopniki ter predstavniki občin Begunje in Sv. Vid. Visoki Komisar je predstavnikom zatrdil, da bo obiskal ob priliki tudi vse oddaljene vasi njegov sedanji obisk pa naj bo vsem dokaz, da se zanima tudi za najmanjša naselja v pokrajini katerih najvažnejša gospodarska in socialna vprašanja bodo rešena tako učinkovito, kakor ona glavnega mesta Ljubljane. V imenu občine Sv. Vid je Visokega Komisarja še pozdravil župan Anton Tekavec. Po okrepčilu v sedežu stranke se je Visoki Komisar s spremstvom ob navdušenem vzklizanju množice in vseh predstavnikov, ki so se zbrali pred poslopjem cerkniške posojilnice, odpravil proti Grahovu.

Skozi Martinjak do Grahovega in Loža

Prebivalstvo Martinjaka se je zbralo ob cesti in navdušeno pozdravljalo visokega gosta. Po kratkem postanku v tej vasi, ki je izrazila Visokemu Komisarju prisrčno zahvalo za obisk, je sledil pristanelek v Grahovem. Šolska mladina s prebivalstvom je tudi tu Visokega Komisarja navdušeno pozdravila. Župan Lojze Vester je Visokega Komisarja pozdravil. Po odhodu častne čete pod poveljstvom stotnika Landriana so se visokemu gostu poklonile tri deklice v imenu tamonjše šolske mladine in mu izročile lep šopek.

Iz Grahovega je peljala pot včerajšnje-ga obhoda kraškega dela pokrajine pod slavno Križno goro, kjer se nahaja v bližini znana Križna jama v Lož. V najmanjšem mestu pokrajine Ložu je bil Visoki Komisar deležen prisrčnega sprejema. Na trgu pod cerkvijo ga je prebivalstvo navdušeno pozdravljalo, po obhodu častne čete in po raportu poveljujočega častnika so šolske deklice poklonile komisarjevi gospe lepo cvetje. Na odru so se zbrali predstavniki z županom Francom Makarjem in župnikom Francom Presetnikom. V imenu starotrske in loške občine je Visokega Komisarja pozdravil podžupan Franc Škrbec. Visoki Komisar je v odgovoru in zahval priznal vrline našega zdravega kmetskega ljudstva in izjavil, da bodo v bodočnosti še bolj dejanja kakor besede pričala o naklonjenosti Fašistične Italije temu prebivalstvu.

Po obisku loške cerkve se je Visoki Komisar s spremstvom odpravil v Stari trg.

V Starem trgu

Starotrsko prebivalstvo ni hotelo zaostati za naselja, ki so v teku dopoldneva svečano sprejemali Visokega Komisarja. Tudi tu se je zbralo prebivalstvo s šolsko mladino in vsami predstavniki ob glavni cesti. Dobrodoščilo je gostom želel župan Mlakar s

Nadaljevanje na 3. strani

La Commissione per l'evasione delle facende per la conversione di dinari in lire

L'Alto Commissario per la Provincia di Lubiana, visto il R. D. 2 giugno 1941-XIX, n. 492, concernente la conversione in lire italiane della valuta dell'ex Regno di Jugoslavia nella Provincia di Lubiana, visto che l'articolo 2 di detto Decreto ha demandato al Ministero delle Finanze la disciplina della costituzione e del funzionamento di Commissioni incaricate di dirimere con decisioni non sottoposte ad alcun gravame qualsiasi questione sorgesse in dipendenza della suindicata operazione di conversione, viste le norme esecutive emanate dal Ministero delle Finanze in base al primo comma del citato articolo 2 e colte quali è stabilita, ai fini della risoluzione delle questioni di cui sopra, la costituzione di una Commissione demandando all'Alto Commissario per la Provincia di Lubiana la nomina dei componenti di essa, decreta:

La Commissione prevista dalle norme esecutive del R. D. 2 giugno 1941-XIX, n.

492, per la risoluzione delle contestazioni che sorgessero in sede dell'operazione di conversione in lire dei dinari in biglietti e monete metalliche in circolazione nel territorio della Provincia di Lubiana è composta dai signori:

1. Dott. Francesco Ciancimino, Ispettore Superiore del Tesoro, presidente;
2. Dott. Vincenzo Onorati, Ispettore della Banca d'Italia, componente;
3. Dott. Giovanni Slogar, presidente della Federazione delle aziende di credito e di assicurazione.

Le funzioni di segretario di tale Commissione che ha sede in Lubiana sono disimpegnate dal tenente della R. Guardia di Finanza sig. Italo Poli.

Il presente decreto entra subito in vigore e sarà pubblicato nel Bollettino Ufficiale per la Provincia di Lubiana.

Lubiana, 18. giugno 1941-XIX.

L'Alto Commissario Emilio Grazioli

Imenovanje komisije za reševanje vprašanj zamenjave jugoslovanske valute v lire

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino, glede na kr. uredbi z dne 2. junija 1941-XIX, št. 492, o zamenjavi valute bivše kraljevine Jugoslavije v Ljubljanski pokrajini, v italijanske lire, glede na to, da je po členu 2. te uredbe minister za finance pooblaščen, da predpiše sestavo in način poslovanja komisij, ki imajo nalogo odločati brez pritožbe o vseh morebitnih vprašanjih, ki bi se pojavila ob zamenjavi valute, glede na izvršilne odredbe, ki jih je izdalo ministrstvo za finance na podlagi prvega odstavka omenjenega člena 2, in s katerimi je bilo za reševanje teh vprašanj določeno, da se sestavi komisija, po veri pa imenovanje članov vanjo Visokemu Komisarju za Ljubljansko pokrajino, odloča:

Komisijo, določeno v izvršilnih odredbah

h kr. uredbi z dne 2. junija 1941-XIX, št. 492, za reševanje sporov, ki bi nastali ob zamenjavi valute dinarjev v bankovcih in kovancih v obteku na ozemlju Ljubljanske pokrajine, v lire, tvorijo gospodje:

1. Dr. Franc Ciancimino, višji finančni inšpektor, kot predsednik,
2. Dr. Vincenc Onorati, inšpektor zavoda Banca d'Italia, kot član,
3. Dr. Ivan Slogar, predsednik Združenja bančnih in zavarov. zavodov.

Tajniške posle pri tej komisiji, ki ima svoj sedež v Ljubljani, opravlja poročnik kr. finančne straže gosp. Italo Poli.

Ta odločba stopi takoj v veljavo in se objavi v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana, dne 18. junija 1941-XIX.

Visoki Komisar Emilio Grazioli

La disciplina della circolazione e degli esercizi pubblici

L'Alto Commissario per la Provincia di Lubiana, vista la propria ordinanza 21 giugno 1941-XIX, n. 50, sulla disciplina della circolazione e degli esercizi pubblici, ritenuta l'opportunità di stabilire l'orario di chiusura degli esercizi pubblici in relazione alla rispettiva categoria, sentito il Questore, ordina:

Art. 1. L'orario di chiusura degli esercizi pubblici, di cui all'art. 2 dell'ordinanza 21 giugno 1941-XIX, n. 50, è stabilito come segue:

per gli alberghi, ristoranti e caffè alle ore 24 nella città di Lubiana e alle ore 23 nelle altre località della provincia;

per gli altri esercizi pubblici (buffet, osterie, mescite di vino, birrerie ecc.) alle ore 23 nella città di Lubiana e alle ore 22 nelle altre località della provincia.

Art. 2. I contravventori sono puniti con l'ammonda da 100 a 1000 lire ed eventualmente con la sospensione o revoca della licenza d'esercizio.

È revocato l'art. 6 dell'ordinanza 29 aprile 1941-XIX, n. 13.

Art. 3. La presente ordinanza entra in vigore 14 luglio 1941-XIX.

Lubiana, 12. luglio 1941-XIX.

L'Alto Commissario Emilio Grazioli

Ureditev prometa in obratovanja v javnih lokalih

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino na podlagi svoje navedbe z dne 21. junija 1941-XIX, št. 50, glede predpisov o prometu in javnih obratih, smatrajoč za umestno, da določi policijsko uro javnih obratov po zadevnih kategorijah, po zaščitni Kvestorja, odreja:

Čl. 1. Policijska ura javnih obratov, odredjena s čl. 2. navedbe z dne 21. junija 1941-XIX, št. 50, se določa sledeče:

za prenočišča, restavracije in kavarne do 24. ure v ljubljanski občini in do 23. ure v vseh drugih krajih pokrajine;

za ostale javne obrate (buffete, gostilne, točilnice, pivnice, itd.) do 23. ure v ljubljanski občini in do 22. ure v vseh ostalih krajih pokrajine.

Čl. 2. Prekrški se kaznujejo z globo od 100 do 1000 lir ter eventualno tudi z odvzemu ali razveljavitvijo obratnega lista.

Čl. 3. Naredbe z dne 29. aprila 1941-XIX, št. 13, se s tem razveljavljajo.

Čl. 4. Ta naredba stopi v veljavo z dnem 14. julija 1941-XIX.

Ljubljana, 12. julija 1941-XIX.

Visoki Komisar Emilio Grazioli

La disciplina degli apparecchi radio

L'Alto Commissario per la provincia di Lubiana, visto l'articolo 3 del R. Decreto legge 3 maggio 1941-XIX, n. 291, sulla costituzione della provincia di Lubiana, visto l'articolo 8 del R. Decreto 16 giugno 1940-XVIII, n. 765, concernente la disciplina degli apparecchi radiorecipienti e radiotrasmettenti, ritenuta l'urgente necessità di provvedere, ordina:

Art. 1. Tutti gli impianti radiotrasmettenti privati e gli impianti radiorecipienti montati su automezzi, debbono essere smontati e gli apparati, chiusi in casse sigillate, consegnati entro cinque giorni dalla data di entrata in vigore della presente ordinanza alle autorità di pubblica sicurezza.

È in facoltà dell'autorità di pubblica sicurezza di lasciare presso i rispettivi proprietari detti apparati, purché smontati e racchiusi in casse munite di sigillo dell'autorità suddetta.

Art. 2. Agli abbonati alle radiodiffusioni circolari e comunque ai possessori di apparecchi radiorecipienti è fatto divieto di fa-

re uso degli apparecchi di radiodiffusione per ascoltare le stazioni di radiodiffusione o di radiocomunicazioni nemiche e neutrali o per propagarle le notizie comunque ricevute.

Art. 3. I contravventori saranno immediatamente arrestati e denunciati all'autorità competente per l'applicazione delle sanzioni previste agli articoli 340 e 341 della Legge di guerra approvata con R. Decreto 8 luglio 1938-XVI, n. 1415.

Saranno inoltre confiscati gli impianti radiotrasmettenti o radiorecipienti e disposta la chiusura e la sospensione o la revoca della licenza per gli esercizi pubblici nei quali avessero avuto luogo radiodiffusioni vietate all'articolo 2 della presente ordinanza.

Art. 4. La presente ordinanza entra in vigore dalla data della sua pubblicazione nel Bollettino Ufficiale per la Provincia di Lubiana.

Lubiana, 5. luglio 1941-XIX.

L'Alto Commissario Emilio Grazioli

Predpisi glede radijskih sprejemnih in radijskih oddajnih aparatov

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino, na podlagi člena 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XIX, št. 291, o ustanovitvi Ljubljanske pokrajine, na podlagi člena 8. kr. uredbe z dne 16. junija 1940-XVIII, št. 765, o predpisih glede radijskih sprejemnih in radijskih oddajnih aparatov, in smatrajoč ukrep za nujen, odreja:

Čl. 1. Vse zasebne radijske oddajne naprave in vse radijske sprejemne naprave, vgrajene na avtomobilih, se morajo demontirati, aparati, vloženi v zapечатene zaboj, pa izročiti v petih dneh od dneva, ko stopi ta naredba v veljavo, oblastvom javne varnosti.

Oblastvo javne varnosti pa more pustiti aparat pri lastniku, samo da je demontiran in vložjen v zaboj, ki ga zapечатijo to oblastvo.

Čl. 2. Radijskim naročnikom in vobče imetnikom radijskih sprejemnih aparatov

je prepovedano uporabljati radijske sprejemne aparate, da bi poslušali radijska poročila in obvestila sovražnih ali nevtrálnih radijskih postaj ali da bi kakor koli sprejete novice razširjali.

Čl. 3. Kršitelji te naredbe se takoj zapro in ovadijo oblastvi, ki je pristojno uporabljati kazenske odredbe iz členov 340. in 341. vojnega zakona, potrjenega s kr. uredbo z dne 8. julija 1938-XVI, št. 1415.

Poleg tega se zaplenijo radijske oddajne in radijske sprejemne naprave, javne obratovalnice, kjer bi se poslušale radijske oddaje, prepovedane po členu 2. te naredbe, pa se zapro in se jim začasno ali dokončno odvzame obrtna pravica.

Čl. 4. Ta naredba stopi v veljavo z dnem objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana, dne 5. julija 1941-XIX.

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Lep nastop lahkoatletov Na Stadionu je včeraj tekmovalo nad 80 lahkoatletov in in 25 lahkoatletinj — Razmeroma povoljni rezultati

Včeraj je bilo na stadionu lahkoatletsko tekmovalje, ki so se ga udeležili atleti skoraj vseh ljubljanskih klubov, ki goje to disciplino. Izostal je edino Primorjaši, kjer je v sekciji zavladovalo nekako mrtilvo. Miting, ki je bil dobro organiziran, je pokazal, da pri nas lahka atletika, ta pastorka našega sporta, kljub vsem težavam vidno napreduje in da lahko vedro gledamo v bodočnost. Rezultati sami so razmeroma prav povoljni, čeprav ne najboljši. Tehnični rezultati so bili:

Tek 400 m: 1. Oberšek (H.) 52.8. 2. Kramer (Planina) 56.2. 3. Mravlje (H.) 56.8.

Iz treh predtekov na 100 m so se plasirali za finale Kolenc, Zupančič, Polak, Boltavzer (vsi Hermes), Lončarič, Lušicky, Mravlje in Bratovž (vsi Planina) in Sodnik (H.).

Tek 800 m: 1. Košir (H.) 1:59. 2. Jovan (H.) 2:08. 3. Glonar (H.) 2:08.3. Koširjev rezultat je prav odličen.

Tek 1000 m: 1. Sedj 2:52. 2. Zupan 2:55.4. 3. Kocutar 2:55.9 (vsi trije H.).

100 m finale: 1. Lušicky (H.) 11.2. 2. Polak (H.) 11.4. 3. Kolenc (H.) 11.5. Uspeh Lušickega je zelo presenetljiv.

Tek 1500 m: 1. Kien (H.) 16:37.4.

Svedska stafeta 400-krat 200-krat 100 m: 1. Planina I 2:06.3. 2. Ilirija 2:07.3. 3. Hermes 2:07.8.

Met diska: 1. Kosce (H.) 36.94. 2. inž Stepisnik (H.) 35.91. 3. Lušicky (H.) 35.74. Troskok: 1. Nabernik (H.) 13.14. 2. Smolej (H.) 12.44. 3. Kompare (H.) 11.11.

Met kopja: 1. Kraner (H.) 49.40. 2. Rigler (H.) 44.66. 3. Makar (H.) 42.42.

Skok ob palici: 1. Ristovž Vid (H.) 3.40. 2. Pribošek (H.) 3.30. 3. Januš (H.) 3.30.

TEKMOVANJE DAM

Po daljšem odmoru so se na startu pojavila tudi dekleta. Startalo je okrog 25 atletinj. Ni mnogo, vendar za začetek dovolj in sčasoma bomo morda zopet dosegli višino na kateri se bile naše lahkoatletkinje pred leti, ko so vodile v bivši državi. Tehnični rezultati so bili:

Tek 60 m: 1. Pribšek (H.) 8.05. 2. Šušteršič (H.) 9.3. Kobal (H.) 9.01.

Met krogla: 1. Tome (H.) 9.97. 2. Rogelj (H.) 9.82. 3. Černič (H.) 9.84.

Skok v višino: 1. Pribšek (H.) 1.35. 2. Tome (H.) 1.25. 3. Drenovec (H.) 1.25.

Skok v daljavo: 1. Pribšek (H.) 4.47. 2. Škerlj (H.) 4.16. 3. Kobal (H.) 4.16.

Met diska: 1. Rupnik (H.) 27.13. 2. Tome (H.) 25.29. 3. Šušteršič (H.) 25.14.

Ljubljanska opera:

Pri treh mladenkah in 22 pevskih tekmečih Schubert-Bertejeva spevoigra in javna pevka tekma

Ljubljana, 14. julija. Ne, kar dve tekmi na zaporednih večerih v naši Operi, v soboto in v nedeljo, je bilo preveč. Prva tekma je bila plavalna, za večino udeležencev na odru, nižje pred odrom in v gledališču mučno neprijetna.

Vidno je plavalni mojster Drago tekmovalce mnogo premalo in površno pripravil in je bil Zebretu ves napor večinoma zaman. Pevci so se gnali z vso hitrico naprej, ob čerih prozaičnih dialogov so mnogi začeli menčati in se zatikati, nastajale so čisto diletantske pavze zapored, a orkestraši se niso dali vznemiriti in so plavali lepo in mirno, prav za prav flegmatično, za drugimi. Tako smo gledali pri tej tekmi preveč zmede in zadreg.

Cilj je zaslužen in v lahkoatletski dosegla prva Stefa Poličeva s svojo famozno demoiselle Grisi, živo, zares humorno, v učinkovito komični govornici odlično, zabavno. Za njo je dospela z nekaterimi lepimi točkami K. Vidaličeva s srčkan Hannerl in nato V. Jančko kot vrl pevec Schubert, v igri in besedi na medel, vidno utrujen in vsega naveličan na cilj.

Skoda, da je imel Sladojčev le slikarja Schwinda. A se z njim je iznova pokazal sposobnost svojega legega glasu. F. Lupša bi bil lahko res pevec Vogel, ako bi nam bil zapel »Vilinskega kralja«, a ne le zaključnih par taktov. V ostalem bi moral naštevati še dolgo vrsto samih »ako bi«, zlasti pa poudariti: ako se že na novo uprizarja tako obrabljeno operetno delce, naj bi se poskrbelo za res obnovljeno uprizaritev pod vodstvom novega režiserja, ki bi prinesel vsaj nekaj novih domislekov.

Sicer pa se ni mogoče čuditi, da je osebe je spričo vročine in po izredno dolgi ter naporni sezoni, ki nam je prinesla najpestrejši repertoar, in pa še spričo razmer ter različnih doživljanjv danes brez potrebnega operetnega razpoloženja. Pa tudi publiki ne more dandanes zadovoljevati duha in srca sentimentalnost po hietzin-

skih in grzinjskih vinotocih slavnih dunajskih grapevčev z refrenom: »Dulioh! Dulioh!»

Ali resnično, nekateri so vendarle navdušeno poskakali in cvetja je prišlo na rampo obloko...

Po tej plavalni tekmi smo gledali in poslušali v nedeljo zvečer še pevsko tekmo. Iz dopoldanske javne izbirne skušnje so nam predstavili 22 tekmovalcev obeh spolov. Nastopilo je devet tenorjev, dva baritona, en bas in en deček ter šest sopranov in trije mezzosoprani. Vobče je bila letos kvaliteta glasovna izbira manjša, ker so izostali tekmečji z Gorenjskega in Stajerskega. Vendar smo slišali nekaj lepih, zdravih, razvojenih obetajočih glasov, med njimi par inteligentnih in čustveno poglobljenih pevcev.

Sporod se je obavil v dveh delih in so tekmece spremljali naši operni kapelniki. Nato je občinstvo glasovalo z glasovnicami. Medtem ko so za odrom prestevali glasovnice, so nastopile še tri lanske tekmovalke: Franja Herc, Katja Zanda in Bogdana Stritar. Zapele so pogumno in učinkovito ter dokazale, da so v pevski kulturi zares lepo napredovale ter si že pridobile pravičen nastop. Herc je prikupna sopranistka. Zanda prav dobra mezzosopraniška. Stritar pa mnogo obetajoča inteligentna altistka vidne pevске rutine in globoke čistosti. Z zanimanjem bomo sledili njihovem razvoju.

Končno je uvažalec Planeček objavil uspeh glasovanja: za zmagovalce v tekmi so bili proglašeni po abecednem redu in vsi z enako kvaliteto višino: Anica Cepč, sopran; Drago Čuden, tenor; Miro Gregorin, basbariton; Jože Leskovšek, tenor; Jože Segedin, tenor, in Jože Sutej, tenor.

Zanimiv je bil nastop dečka Kovača, ki je s prepričanim navdušenjem ognjevit zapel dve lepi koroški narodni pesmi. Pel ju je od srca in sta segla do src ter prinesli pevčku mnogo iskrene priznanja. Zanimiva glasa sta pokazali še Branka Stergar, sopran, in Anica Zirovnik, so-

pran, pa sta vzbujala pozornost še tenor Aleksander Boštjančič in tenor Rudolf Franzl. Višjo pevsko izvežbanost je pokazala sopranistka Erna Krže, ki je dobro zapela arijo iz Madame Butterfly v italijanskem originalu, a bas Milan Kacijan je na dobri poti do bodočega zmage.

Zanimanje je bilo veliko in gledališče polno.

Fr. G.

Začetek prave kopalne sezone

Ljubljana, 14. julija. Letos so meščani dolgo tožili, da je vreme prehladno za poletje ter da se ne začne prava poletna vročina. Zdaj so pa lahko zadovoljni z vremenom. Kopalci so imeli včeraj svojo prvo res pravo kopalno nedeljo. Začela se je juljska vročina, in včeraj vremena ni pokvarila tudi nevihta, tako da so kopalci lahko porabili ves dan.

»Delokroge naših kopalcev je letos nekoliko ožji. Zdaj ne vozijo več kopalni vlaki na Gorenjsko in kopalci se zbirajo ob Savi le od Ježice navzdol.

Sava pa doslej še ni bila topla in večina kopalcev se je prihajala k nji le sončit. Včeraj so se že mnogi hladili v vodi, ki je bila dovolj topla za prvo kopalno nedeljo. Letos imajo naši kopalci manj izbire tudi zaradi tega, ker ni več starega kopališča v Kozeljci. Na tistem kraju bo nastalo novo kopališče mestne občine, moderno kakor se kazali načrti. Nekateri so mislili, da bo kopališče gotovo še letos, a zadovoljni bomo morali biti, če bo vsaj prihodnje leto. Kozeljsko kopališče je prejšnje čase sprajelo ob nedeljah po več sto kopalcev, čeprav je bilo majhno. Zdaj so si kopalci iz južnega dela mesta morali najti nadomestilo. Izbire nimajo posebne. Ni še dolgo, ko je bil skoraj ves Mestni log eno samo veliko kopališče. Ob vijugastem Malem grabnu so se kopalcem nudili prijetni kotički na mehki travi, tolmuni so pa služili za kopalne bazene. V Mestni log so se prihajali včasih kopat meščani skoraj iz vseh mestnih delov. Tiste čase je bila tudi še Gradaščica nad Kozeljo »deviska«, neregularna, in vzdolž njenih bregov se še ni so vrstile hiše. Zdaj sta že nekaj let regularna Gradaščica in Mali graben in kopalci ne najdejo več na njenih bregovih nekdanjega čara in tudi ne kotičkov za sončenje, a razen tega je še voda prehladna za plavanje.

Ze več let tudi ni več kopališča na razvodju Ljubljane, »na Splici«. Breg so preuredili v park in obrežje je regulirano. Ostalo je pa še staro kopališče na Ljubljani, v »Kurji vasi«. Spomniti nas še morajo čase, ki se ne bodo več vrnili. Tudi to kopališče bo kmalu dosluhilo. Zdaj je prenamajno, ker je edino na reki v Ljubljani in ker meščani ne najdejo več toliko prostora za kopanje na prostem v Mestnem logu in na Posavju.

Kopalci tudi letos družijo izlete s potovanji k vodi, čeprav ni kopalnih vlakov. Prejšnja leta se je vozilo dan za dnem več sto meščanov kopat v Medno. Medvedo in druge gorenjske kraje, zdaj bomo pa morali najti tudi za kopališča nadomestilo na Dolenjskem. V Višnji gori je lepo kopališče, ki so ga Ljubljanci začeli nekoliko bolj ceniti šele zdaj. Kdor pa ne odpušča iz Ljubljane iskat kopališče, se mora zadovoljiti z Ljubljano od Štepanje vasi do Zaloga, čeprav kopanja tam ne moremo priporočati; v Ljubljani se namreč izteka vsa ljubljanska kanalizacija in fekalije še vedno ne filtrirajo, čeprav so vzdolž reke že gosta naselja.

Naši kopalci letos zelo cenijo Gradaščico od Bokale navzgor. Mnogi se vozijo kopat celo v Polhov Gradec, tja, kjer se potok imenuje še Božna; ime Gradaščica dobi šele nižje. Največ kopalcev je zdaj vselej, če je le kolikaj lepo vreme ob jezu na Bokalcu.

S tem smo odpravili v glavnem vsa ljubljanska kopališča na prostem. Kakor vidimo, Ljubljanci letos res nimajo velike izbire med kopališči. Omeniti bi bilo treba še Iško v Iškem Vitgarju, kjer je pa voda zelo mrzla in plitva. Ljubljanci so letos tudi odkrili Pekel nad Borovnico, krasno sotesko s številnimi slapovi, kjer je tudi dovolj vode, da se kopalec lahko vsaj ohladi, če se že ne more pošteno okopati. Vendar so to le predvsem izletniški kraji, ki »pravi« kopalcev posebno ne privlačujejo.

Najbolj strupena rastlina

Dva profesorja z univerze v Oslu sta proučevala naravo v Južni Afriki ob reki Limpopu v Transvaalu. Našla sta rastlino, visoko nekaj centimetrov z listi krasne rdečkaste barve. Domačini ji pravijo kajca rastlina 5000krat strupenejša od strihline. mikroskopom in ugotovila, da je na enem kvadratnem milimetru te rastline nad 200.000 tako strupenih delcev, da je vsa rastlina 5.000 krat strupenejša od strihline.

Obnovite naročnino!

»Kaj pa je mleko in sladkor?«
»Mleko — il latte, sladkor — lo zucchero, izg. cükero.«
»Vas se pravi menda, v i', nepoudarjeno?« je vprašal gospod Piškur.

»Da.«
»Vprašati? Nekaj?«
»Vprašati — domandare. Vprašanje — la domanda. Nekaj — qualche cosa. La cosa — stvar.«

»Voglio domandarvi qualche cosa,« se je obrnil gospod Piškur h gospe.
»Prosim, kako naj že rečem: prosim?«
»Prègo.«

»Ah, prègo, signòr Piškur? Che cosa mi domandate?«
»Ali je kaj kave? Kako naj to vprašam?«

»C'è del caffè? C'è pomeni — je, obstoja; po srbsko: ima, po nemško: es gibt. Nedoločeno količino izrazimo s predlogom di' in določnim artiklom: del caffè, della birra (nekaj, nekoliko) kave, piva.«

»Ebbène, càra màmma,« se je priklonil gospod Piškur gospe, »prègo una tázza di caffè!«

»Takoj? Subito,« je hitro pomagal Bolči.

»Si, càro bábbò, subito,« se je nasmehnila gospa Piškurjeva in vstala. S tem je bilo tudi lekcije konec.

Malo italijanščine za vsak dan

18

»Ebbène, signòr Piškur, còme státe?« je začel Bolči.

»Non hò capìto. — Che vuol dire: státe?« je počasi vprašal gospod Piškur.
»Còme státe? se pravi: kako se imate, kako vam je? Glagol 'státe' smo že imenovali — pomeni 'stati', tudi 'stanovati', 'ostati', na tem biti, da'. 'Státe' je nepravilen glagol. Čakajte, vam ga bom napisal.«

Bolči je napisal naslednje na list papirja:

Presente
Stò — stojim, stáji — stojiš, stá — stojijo, stíamo — stojimo, státe — stojite, stánno — stojijo.

Imperfetto
Stávo — stal (postaval), stala (postavala) sem, stávi — stal si, stáva — stal je; stávamo — stali smo, staváte — stali ste, stávano — stali so.

Passato remoto
Stétti — obstal (obstala) sem, stétti — obstal si, stétte — obstal je; stétmo — obstali smo, stétte — obstali ste, stéttero — obstali so.

Imperativo
Stá! — stoji! Non stáre! — ne stoji! Stíá! — naj stoji! — Stíamo! — stojmo!

Státe! — stojte! Stíamo! — naj stojijo! Presente del congiuntivo (konjunktiv)

Ch'io stía — da stojim, che tu stía — da stojiš, ch'egli stía — da stoji, stíamo — da stojimo, stíate — da stojite, stíano — da stojijo.

Imperfetto del congiuntivo
Stéssi — jaz naj bi stal, stéssi — ti naj bi stal, stéssé — on naj bi stal, stéssimo — mi naj bi stali, stéssé — vi naj bi stali, stéssero — oni

Visoki Komisar med kmetskim ljudstvom Notranjske

Nadaljevanje s 1. strani

predstavniki sosednjih vasi in občin. V se-
dežu stranke je šef Giacomo Ernesto po-
ročal Visokemu Komisarju, v cerkev ga je
pa popeljal župnik Franc Presetnik. Pod-
župan Franc Škrbec mu je nato izročil spom-
enico, v kateri prebivalstvo Starega trga
prosi predstavnika vlade za rešitev najnuj-
nejših gospodarskih vprašanj starostrske do-
line. Spomenico je Visokemu Komisarju iz-
ročil tudi nadupravitelj snežniške graščine
Leon Šauta. Posebno zanimanje Visokega
Komisarja je vzbudila živinska razstava,
ki so jo starostriški živinorejci priredili. Nad
50 glav premijirane montafonske pasme je
prčalo o visoki stopnji živinorejstva v tem
kraju. Kmetijski referent Vlado Mohorčič
je Visokemu Komisarju poročal o stanju
živinoreje in o njenih potrebah tega kraja.
Živinorejski zadrugi, ki tako uspešno de-
luje v tem kraju je Visoki Komisar po-
klonil večjo vsoto kot nagrado najboljšim
živinorejcem.

Iz Gorenjega Jezera preko Unca do Planine

Po kratkem okrepčilu v gozdiču pod Star-
im trgom je Visoki Komisar nadaljeval
obhod večjih krajev vzdolž ceste v zapad-
nem delu kraške Ljubljanske pokrajine.
V Gorenjem Jezeru ga je pozdravilo pre-
bivalstvo, ki se je zgrnilo okoli šolske mla-
dine. Avtomobil je nato odšel do Unca,
kjer so Visokemu Komisarju poželili do-
broščilo domačin, šolska mladina pod
upraviteljem Andrejem Koničom in župni-
kom Andrejem Martinčičem. Posebno pri-
srčen je bil sprejem v Planini, kjer se je
zbralo prebivalstvo na trgu Miroslava Vil-
harja. Visokega Komisarja sta pozdravila
župan Franc Širca in župnik Ivan Lovšin.
Šolska mladina je navdušeno pozdravljala
visokega gosta. Z odra, ki je bil okusno
okrašen, je Visoki Komisar nagovoril pre-
bivalstvo in se mu zahvalil. Spet je Visoki
Komisar zagotovil prebivalstvu, da bo mo-
na fašistična Italija držala svoje obljube in
posvetila glavno skrb delovnemu ljudstvu,
zlasti pa kmetskemu prebivalstvu. Po obiš-
ku sedeža stranke in občinske urada se je
Visoki Komisar odpeljal naprej proti
Gorenjem Logatcu.

V Gorenjem Logatcu je četa posadke pod
poveljstvom izkazala Vis. gostu vojaške
časti, v imenu prebivalstva pa sta ga
pozdravila župan Anton Skubic in župnik.
Visoki Komisar si je ogledal cerkev in
občinski urad, kjer je zbrane občinske
svetovalce opozoril na odgovornost pri
opravljanju javne službe. Po ogledu se-
deža stranke so mu bili predstavljeni
starešina sodišča in učiteljski zbor.

Navdušen sprejem na Vrhniki

Okrog 17. ure je Visoki Komisar s
spremljivcem odšel iz Gornjega Logatca
na Vrhniko, kjer se je zbrala na Cankar-
jevem trgu ogromna množica Vrhnčanov
in prebivalstvo iz vseh okoliških vasi. Iz-
redno svečan je bil sprejem na Vrhniki.
Šolska mladina je s prebivalstvom vzki-
kala Visokemu Komisarju in mu dokazo-
vala svojo veliko hvalenost in spoštova-
nje. Pozdravil je Visokega Komisarja
okrajni glavar za ljubljansko okolico Mar-
šič. Sledili so pozdravi župana Ignaca
Hrena in dekana Janeza Burnika. Po ob-
hodu častne čete se je Visoki Komisar
podal v skupino pestrih narodnih noš in
med mladino, ki je neprestano vzklila:
Zivijo! Sprejel je krasne šopke in po-
zdravil predstavnike. K vrhniki šolski
mladini so se pridružili šolski otroci iz
Ligojne in Blatne Brezovice. Z odra, ki je
bil postavljen pred Cankarjevim spomeni-
kom, je Visoki Komisar množico nago-
voril. Po vzklilih kralju in Cesarju ter
Duceju in prebivalcem Vrhnike je Vi-
soki Komisar odšel v sedež Stranke in
od tod na občino, kjer je zbrane občins-
ke moše spet opozoril na važnost in po-
membnost naloge, ki jim je bila naložena
kot zastopnikom prebivalstva. Po obisku
v cerkvi Sv. Pavla je častna četa izkazala
Visokemu Komisarju ob sviranju himne
zopet vojaške časti. Visoki Komisar pa
je s spremljivcem nadaljeval pot preko
Drenovega griča, Loga in Brezovice do
Ljubljane.

Tudi v Drenovem griču se je prebival-
stvo zbralo s šolsko mladino in gasilci

in navdušeno sprejelo Visokega gosta. V
Logu ga je pozdravila četa milicnikov
pred solo, kjer je tudi sedež Stranke. Po
sprejemu vdanostnih pozdravov šolske
mladine je Visokega Komisarja nago-
voril župan Ivan Jarc in se mu zahvalil za
obisk, zatrjujoč mu lojalnost in sodelo-
vanje vsega prebivalstva.

V Brezovici se je zbralo prebivalstvo s
šolsko mladino, kateri se je pridružila
tudi mladina iz Notranje Gorice. Po ob-
hodu častne čete sta Visokega Komisarja
pozdravila župan Ignac Novak in župnik
Andrej Lavrič.

V teku večeršnje lepe nedelje se je
Visoki Komisar na svojem obhodu vseh
večjih in manjših krajev naše Notranjske
prepričal o vrlih našega kraškega pre-
bivalstva, o njegovi hvalenosti, da ga je
velika Italija pokroviteljsko zaščitila. Vi-
soki Komisar se je prepričal o plemenit-
osti in ljubezni našega prebivalstva do
slovenske grude. Za skrb, ki jo je Visoki
Komisar pokazal do slovenskega prebi-
valstva kot izvrševalec volje Duceja, je žel
včeraj toplo in pristržno zahvalo v vseh
krajih, ki jih je obiskal. Z zadovoljstvom
je prebivalstvo vzelo na znanje ponovna
zadržila Visokega Komisarja, da bo fa-
šistična Italija res ščitila slovensko kul-
turno življenje, materino besedo in vero
narodne običaje. Vse večeršnje mani-
fatacije slovenskega ljudstva v tem delu
pokrajine so pričale, o globoki hvalenosti
naših ljudi in o njih pripravljenosti na
delavnost, discipliniranost in vsestransko
lojalnost.

Kraški del pokrajine, ki jo je Visoki
Komisar včeraj obiskal, se težko bori
za obstanek na zemlji, ki ni najbolj rodo-
vitna, toda volja do življenja tega pre-
bivalstva je izredno velika, kakor so ve-
like potrebe tega ljudstva, ki mu zemlja
sama ne more dati vsega, kar potrebuje.
Zaradi tega so bili prošnje, ki jih je Vi-
soki Komisar dobil v vseh številnih ob-
činah, številne, veliko pa je bilo tudi ve-
selje vseh občanov v vseh občinah, kjer
je Visoki Komisar podaril večje zneske za
podporo brezposelnim in najpotebnejšim
revnim občanom.

Eksc. Puzzolu zapustil Ljubljano

Ljubljana, 13. julija.
Državni podtajnik pravosodnega mini-
strstva Ekscelencja Puzzolu in Visoki Ko-
misar Eksc. Grazioli sta včeraj dopoldne
obiskala in si ogledala sodne zapore v Lju-
bljani. Takoj nato sta se oba predstavnika
oblasti vrnila na Visoki Komisarjat. V pr-
vih popoldanskih urah se je Eksc. Puzzolu
poslovil od Visokega Komisarja in je od-
potoval proti Trstu.

Hitlerjeve čestitke dr. Hachi

Praga, 14. jul. s. Führer je poslal pre-
sedniku Češko-moravskega protektorata
dr. Hachi, ki je dovršil včeraj 69 let sta-
rosti, brzojavko s priručnimi čestitkami.
Protektor Češke in Moravske baron von
Neurath je obiskal dr. Hacho na gradu v
Lamih in mu je osebno čestital k rojstnemu
dnevu.

Delovna služba v Srbiji

Beograd, 14. jul. d. V Srbiji je uvedena
obvezna 9-mesečna delovna služba za vse
moške od 14. do 25. leta starosti.

Nemški list v Beogradu

Beograd, 14. jul. d. Jutri prične v Beo-
gradu izhajati nemški dnevnik »Donau-
Zeitung».

Nomina del presidente dell'Unione provinciale dei lavoratori

L'Alto Commissario per la provincia di
Lubiana, vista la propria ordinanza 8 lu-
glio 1941-XIX, n. 61, decreta:
Il signor dott. Branko Alujevič è nomi-
nato presidente dell'Unione provinciale dei
lavoratori.
Il presente decreto è immediatamente
esecutivo e sarà pubblicato nel Bollettino
Ufficiale per la provincia di Lubiana.
Lubiana, 9 luglio 1941-XIX.
L'Alto Commissario Emilio Grazioli

Imenovanje predsednika Pokrajinske delavske zveze

Visoki Komisar za Ljubljansko pokraji-
no odreja na podlagi svoje naredbe z dne
8. julija 1941-XIX, št. 61:
Za predsednika Pokrajinske delavske
zveze se imenuje g. dr. Branko Alujevič.
Ta odredba je takoj izvršna in se objavi
v Službenem listu za Ljubljansko pokra-
jino.
Ljubljana, dne 9. julija 1941-XIX.
Visoki Komisar Emilio Grazioli

Anglo-sovjetski pakt

Včeraj je bila v Moskvi podpisana pogodba o medsebojni
vzajemni pomoči

Rim, 14. julija. s. Moskovski radio je
včeraj ob 14. objavil, da je bil sklenjen z
Anglijo poseben pakt o vzajemni pomoči.
Pogodba določa vzajemne obveznosti za
obe državi, da si bosta v skupni borbi po-
moč in da ne bosta sklenili nikakega
separatnega miru z nasprotnikom. Pogod-
bo sta podpisala komisar za zunanje za-
vede Molotov in angleški veleposlenik
Cripps.

Berlin, 14. jul. d. V tujakšnih političnih
krogih pripominjajo k najnovejši pogodbi,
ki sta jo sklenili Anglija in Sovjetska Ru-
sija proti Nemčiji, da nima ta zveza nobe-
nega vojaškega pomena. Znano je namreč,
da se dva človeka, ki se drug drugega dr-
žita, ne obvarujeta zaradi tega padca. An-
glo-sovjetska zveza pa je vendarle v
toliko zanimava, ker dokumentira pred

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

Predstave danes ob 16., 19. in 21. uri!

KINO UNION TELEFON 22-21

ZELEZNA MASKA

Sijajen in velenapet film po A. Dumasovem romanu

Borba dveh bratov dvojčkov za francoski prestol

Film v celoti opremljen s slovenskimi napisi

KINO MATICA TELEFON 22-41

Velika ljubljenska drama dveh stoletij

POLNOČNI ČAR

(Incanto di mezzanotte)

Guido Notari — Germana Paolieri — Nerio Bernardi

Predstava danes samo ob 16. uri

KINO SLOGA TELEFON 27-30

Samo še danes in jutri

ROBIN HOOD ZAPADA

Fantastična zgodba, prežeta z ljubeznijo in junastvom

DNEVNE VESTI

— Ali so srebrni kovanci po 5 lir ve-
ljavni? V prometu se tu in tam pojavljajo
tudi srebrni kovanci po 5 lir z letnico R
1929. Ti kovanci so manjši od veljavnih
kovancev po 0.50 lir. Glede teh srebrnikov
so trdili, da niso veljavni in so jih mnogi
odklanjali kot plačilno sredstvo. Pokrajins-
ki zakladniki urad opozarja javnost, da so
tudi ti kovanci zakonito plačilno sredstvo
kakor drugi, čeprav so kovani drugače.

— Vinogradi kažejo izredno dobro. Do-
cim smo imeli lani zelo slabo vinsko leto-
no, kažejo letos vinogradi po Dolenjskem
izredno dobro. Če ostane vreme ugodno in
če ne bo toče, bo vinski pridelek letos pri-
bližno tako dober kakor je bil leta 1917.
Vinogradniki se seveda vselej dobre letine,
ki jim tako dobrodošla zlasti zdaj, ko gre
vino tako lahko in dobro v denar.

— Končno je nastopilo pravo poletje.
Seže zdaj čutilno, da smo sredi poletja. Čez
dan pritiska huda vročina in noči niso več
hladne. Vročina je sicer dobrodošla kme-
tovalec, ker bi žito lepo dozorelo, vendar
bi bilo pa dobro, če bi dež zopet malo na-
močil zemljo, ker je že močno izsušena.

— Požrešen kragulj. Nad celjskim ma-
gistratom je krožil nedavno velik kragulj.
Kar se je spustil na tla, pograbil goloba in
odletel s plenom na cerkveni zvonik. Ta
čas, ko je požrešno mesaril svoj plen je pri-
letelo čez trg več golobov. Takoj je pustil
kragulj prvega goloba in se pognal za dru-
gim. Tudi drugo žrtev svoje požrešnosti je
odnesel na cerkveni zvonik. Motilo ga ni
prav nič zvonjenje in tudi, ko je slučajno
priletelo mimo letalo, se ni dal motiti. Po-
tem ko je požrl tudi drugega goloba, je
sedel še nekaj časa nepremično na zvoni-
ku, potem je pa odletel. Čim je požrešni
ropar odletel, so prileteli golobi in vrabci
iz svojih skrivališč.

— Zapisrje pomožne policije v Ptuj. V
Ptuj je bila nedavno v preurejeni in
lepo okrašen oziroma vojašnici svečana
zapisrje pomožne policije ptujskega okra-
ja v navzočnosti političnega komisarja
Fritza Bauerja. Orožniški okrajni vodja
poročnik Altheimer, ki je zapregel 40
mož, je apeliral na nje, naj bodo brezpo-
gojno zvesti Hitlerju in nemškemu narodu.
Zapisrje nove policijske uradnike je na-
govoril tudi politični komisar Bauer.

— Nemški Rdeči križ v Mariboru. V
kratkem bo prišel v Maribor dvojni 20-
urni tečaj Rdečega križa pod vodstvom
primarja dr. Ernesta Bouviera.

— Trgovinska pogajanja med Slovaško
in Hrvaško. Priprava za sklenitev trgo-
vinske pogodbe med Slovaško in Hrvaško
so v teku. Pogajanja se prične v kratkem.

— Poročila sta se g. dr. Tone De-
man in gđ. Vera Šantič. Iskreno če-
stitamo!

— Višje deželno sodišče v Banatu. V
bivšem jugoslovenskem Banatu je bilo
ustanovljeno po vikorakanju nemških čet
višje deželno sodišče. Za predsednika je
bil imenovan bivši nemški poslanec v biv-
ši jugoslovenski Narodni skupščini sodni
svetnik dr. Wilhelm Neuner. Višje dežel-
no sodišče za Banat ima svoj sedež v Ve-
likem Beckereku.

— Slovenski touring klub javlja, da je
občni zbor, ki je bil napovedan za ponedel-
jek 14. t. m. zaradi tehničnih zaprek pre-
ložen za pozneje.

— Nesreče. Marjan Petek, 18 letni dela-
vec iz Ljubljane, je pri nabiranju lipo-
vega cvetja padel z drevesa in si poško-
doval desno nogo in levico. — Posestni-
kova žena Franja M. z Brezovice se je
včeraj sprla doma in vsa razburjena od-
šla na progo, kjer je skočila pod vlak.
K sreči je strojevodja v zadnjem hipu
opazil njen namen in zavrl lokomotivo,
tako da jo je stroj samo malo odbil. —
Anton Plečko 50 letni laborant glavne ca-
rinarne v Ljubljani, je na Tyrševi cesti
padel s tramvaja in se občutno poško-
doval na glavi.

Iz Ljubljane

— Ij Tramvajska zveza pred pošto. Čim
je bilo določeno novo tramvajsko postaja-
lišče ob »Emono«, so se ljudje začeli pri-
toževati, da ni več dobre zveze med vo-
zovi, ki vozijo do magistrata in viškim
tramvajem. Če se pelješ od magistrata,
proti Viču, moraš pred pošto presteti. Po-

stajališče je v Prešernovi ulici in do dru-
gega postajališča pred »Emono«, je precej
daleč. Sprevednik na vozu, ki vozi proti
Viču, ne more vedeti, ali ljudje hite čez
cesto na njegov voz ali so pa namenjeni
kam drugam, zato da pogosto znak za
odhod, še preden potniki utegnejo priteči
do voza. Zato morajo čakati prihodnji
voz, večših celo do četrte ure. Ljudje so
že večkrat predlagali izboljšanje te tram-
vajske zveze pred pošto, a urejevalci
tramvajskega prometa in voznega reda
menda ne najdejo druge rešitve.

— Ij Vsi kmetovalci v mestni občini Lju-
bljanski, ki rede krove in posredno ali ne-
posredno prodajajo mleko mlekarjem ali
zasebnikom, morajo prijaviti trošarinske-
mu oddelku mestnega poglavarstva v Lin-
garjevi ulici št. 1. I. nadstropje, torej v
kresiji ob tromostovju, najpозnejše do so-
bote 19. t. m. število krav-mlekaric in ko-
liko litrov mleka prodajo na dan na nave-
deni način mlekarjem in sploh potrošni-
kom v območju ljubljanske občine. Prija-
ve sprejema trošarinski oddelk od poned-
eljka do sobote, t. j. od 14. do 19. julija
med uradnimi urami od 8. do 13. ure v
sobi št. 22. Da ne bo nepotrebnih sitnosti
ali celo glob in kazni morajo biti seveda
vse prijave zanesljive, resnične in natan-
čne!

— Ij Opozorjamo na nocojšnji violinski
koncert, ki bo ob 9. uri zvečer v veliki
Filharmonični dvorani. Nastopila bo zna-
menita italijanska violinska virtuozinja
Pina Carmirelli, ena najbolj nadarjenih,
najodličnejših umetnic Italije, ki je dobila
lani v Rimu na Paganinijevi proslavi prvo
in najvišje priznanje. Umetnica, ki stalno
koncertira v vseh kulturnih središčih sred-
nje Evrope, bo izvajala izredno lep in bo-
gat violinski spored. Na klavirju jo bo
spremljala njena stalna spremljevalka pia-
nistka Marija Sala. Koncert je pod pokro-
viteljstvom Visokega Komisarjata in tret-
ji iz cikla koncertov italijanskih umetni-
kov, ki se vršijo ob koncu letošnje kon-
certne sezone. Predprodaja v knjigarni
Glabene Matice.

VESELI TEATER

TOREK, SREDA, ČETRTEK OB 21. URI
V DELAVSKI ZBORNICI
z novim sporedom!

— Ij Vajenci strokovno nadaljevalne šole
za stavbne obrti v Ljubljani naj dvignejo
sprečevala pri upraviteljstvu na Grabnu od
14. do 19. julija 1941 od 9. do 10.

— Ij Opozorilo telefonskim naročnikom.
Uprava pošte opozarja vse naročnike avto-
matske telefonske centrale, da poravnajo
naročnino za III. četrtletje do vključno 15.
julija. Naročnikom, ki naročnino do tega
dne ne bodo poravnali, bo uprava pošte po
predpisih pravilnika telefon začasno izklju-
čila, za ponovno vključitev pa bo vsak tak
naročnik moral poleg naročnine plačati še
posebno vključitveno pristojbino 38 L. Na-
ročniki naj morebitne reklamacije sporoče
na telefon 43-07.

— Ij Knjižnica in čitalnica za ljudsko in
srednjošolsko mladino posluje tudi v po-
čitnicah vsak delavnik razen ponedeljka
od 16. do 19. ure v Prečni ulici št. 2. Izpo-
sajanje knjig na dom velja od 20. cent.
dalje. Svetila in zračna čitalnica je obiško-
valcem na razpolago za 2 L mese-
koristite ugodno priliko!

Naše gledališče

OPERA

Začetek ob 20. uri.

Ponedeljek, 14. julija: Pri treh mladenkah.
Red A.

Torek, 15. julija: Pri treh mladenkah. Red
Torek.

Sreda, 16. julija: Ero z onega sveta. Red
Sreda.

Zadnjih v tekoči sezoni bodo igrali slo-
venski mariborski igralci drvi ob 20. uri
Knitlovo »VIO MALO«. Po svojem slove-
nem romanu je sestavljal John Knittl dra-
matizacijo, ki jo je prevedel in režiral
Peter Malec. Braici epilono in dramatsko
razgibanega romana, prav tako to tisti, ki
ga doslej še niso imeli priložnosti brati,
naj ne zamudijo obiska te v vsakem pogledu
svojevredne predstave. Igrali bodo Na-
krast, Mila Danilova, Kosič, Šerčeva, Ra-
karjeva, Kraljeva, Košuta, Blaž in J. Bol-
tarjeva.

POHISTVO

izdelujejo po naročilu
in izvršujejo vsa po-
pravila. — Zorman,
Ljubljana, Breg 14.

RAZGLAJEN

HRBET
z možolji je odurna
pojavnost in znak nečiste
krvi. Kri presnožite in
množite odpravite z
rednim uživanjem

AMBOREVE

MEDICE,
ki jo dobite pristno le
v MEDARNI, Ljublja-
na, Zidovska ulica 6.

OTOMANE

imamo zopet v veliki
izbiri na zalogi po
zelo konkurenčni cenil.

Tapetinstvo

E. Zakrajšek,
Mikošičeva 34

GRAVATIFICIO GIUNTINI, Via Vitruvio 7 • Mi-
lano. Specialista in cravatte tinte unite e fantasia, in-
guaticibili, sportive, per bambini, istituti e divise. —
Sciappe e fazzoletti da collo per uomo e donna.
Campario contro assegno anticipo.
TAVARNA SAMOVEZINIGIUNTINI, Vi Vitruvio 7
Milano. Izdeluje na poseben način kravate, enotnih
in raznolikih barv, sportne za otroke, zavode in vojsko.
Kravate se ne mečkajo. Šali in rute za moške in
ženske. Vzorci proti predhodnemu nakazu.

Berilijske soli

event. prej očiščeno rudo išče
stalno tonsko množino, metalur-
gično podjetje. — Ponudbe na-
sloviti na: Mosse — Annonzen
A. G. Zürich, pod šifro »Z. B.
2688«.

Manifestacije v Crni gori

o priliki proglasitve samostojnosti in neodvisnosti v obliki
ustavne monarhije

Cetinje, 14. jul. s. Veliki dogodki na
Cetinjso so izzvali največje navdušenje ne
le v prestolnici, marveč tudi po vsej državi.
Vedno znova so se tudi včeraj ponav-
ljale ljudske manifestacije in svečanosti,
da se proslavi osamosvojitve črnogorske
države. Mestna uprava na Cetinju je pri-
redila velik obred na čast članom konstituan-
te. Župan je napil Visokemu Komisarju
Eksc. Mazzoliniju in mu je izrazil naj-
globlje zahvalo vseh črnogorcev za obno-
vo njih suverene in neodvisne države. Se-
kula Driljević je imel govor, v katerem je
obeležil starodavne kulturne vezi med Ita-
lijo in Crno goro, ki sta bili srečno po-
vezani tudi po svojih dinastijah, Savojski
in Petrovičev. Prosil je Visokega Komisarja,
da bi se preveril o neskončni hvaljež-

nosti vsega črnogorskega naroda, ki ne bo
nikoli pozabil pomoči in zaštite velike
fašistične Italije.

V svojem odgovoru je Visoki Komisar
grof Mazzolini zagotovil ponosnemu črnogor-
skemu narodu globoke simpatije in ljube-
zen italijanskega naroda. Črnogorski narod
je po zgodovinskih dogodkih, ki so se
zvrstili v soboto, na poti k sijajni bodo-
čnosti v okviru imperijalnega Rima.

Popoldne je Visoki Komisar v svoji reziden-
ciji sprejel zastopnike vseh črnogorskih
oblasti, ki so se zbrali na Cetinju ter se
je z njimi dolgo in pristržno razgovarjal.
Vseh manifestacij na Cetinju so se udele-
žili tudi glavni predstavniki pravoslavne,
muslimanske in katoliške veroizpovedi v
Crni gori.

Strateški pomen proboja

Berlin, 14. julija. d. Z merodajnega me-
sta pripominjajo k proboju Stalinove črte
naslednje:

Ze prej je bilo znano, da je ta črta edi-
na, ki so jo boljševiki zgradili v mirnem
času za obrambo evropskega dela Sovjet-
ske Rusije. V borbi se je izkazalo, da je
Stalinova črta prav za prav obrambni pas,
ki dosega širino do 50 km. Ta obrambni
sistem je sestavljen iz naravnih in umet-
nih utrd. Ima mnogo postojank za stroj-
nice, topove in puške, nadalje strelske jar-
ke in poljske utrdbe.

Dejstvo, da je Stalinova črta na vseh
važnejših mestih prebita, bo imelo pred-
vsem naslednje neposredne posledice:

1. Padla je sedaj zadnja črta, ki so jo
boljševiki v naprej pripravili. Padli sta tu-
di obrambni postojanki na Dnjepru in
Dnjestrju. Zato je pričakovati padca bive-
ga ukrajinskega glavnega mesta Kijeva v
najkrajšem času.

2. Prodor ob gornjem Dnjepru je povzro-
čil, da stoji sedaj nemške čete že 200 km
vzhodno od Minska ter so zasedle ključne ob-
rambe na osrednjem delu bojišča. — Vi-
tebsk. Nemška vojska je prevladala s tem
že pol poti do Moskve. Tako znani suhi del
obrambnega pasu med Dnjeptom in Dvino
je prebit, tako da vse do Moskve ni več
nobene naravne ali umetne ovire za pro-
diranje nemških čet.

3. Na severovzhodu je Leningrad nepo-
sredno ogrožen. Nemški tanki namreč že
operirajo vzhodno od Pejpuškega jezera.

Proboj Stalinove črte je vsakekor dogo-
dek mnogo večjega pomena, nego samo
dnevni uspeh. Smatrajo, da je padla s tem
tudi že odločitev o končnem izidu vojne na
vzhodu.

Odmev v Londonu in Washingtonu

New York, 14. jul. d. Nedeljski new-
yorkski listi so objavili posebno nemško
vojno poročilo o proboju Stalinove linije
kot največjo senzacijo. Zaradi pozne ure
je bila vest za enkrat podana brez ko-
mentarjev. United Press pa javlja iz Lon-
dona, da je vest o proboju Stalinove linije
v angleški javnosti izzvala največje vzne-
mirjenje. V londonskih krogih ne prikri-
vajo, da je to eden najusodnejših probe-
jev, kar jih pozna zgodovina.

Nervoznost v Moskvi

Helsinki, 14. julija. d. Nervoznost v sov-
jetski prestolnici zaradi nemškega prodira-
nja se zrcali tudi v pisanju listov. Moskvo-
ska »Pravda« poziva moskovsko prebival-
stvo na borbo proti saboterjem, razširje-
valcem paničnih vesti in političnim sovraž-
nikom. »Pravda« piše, da so izdajstvo, spi-

Kako bo popisano prebivalstvo Ljubljanske pokrajine

Visoki Komisar je odobril za popis posebna pravila

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino odreja na podlagi svoje naredbe št. 59 z dne 5. julija 1941-XIX: Odobrujejo se priključena pravila za popis prebivalstva Ljubljanske pokrajine. Ljubljana, 9. julija 1941-XIX.

Visoki komisar Emilio Grazioli

Pravila

1. Dne 31. julija 1941-XIX bo v vseh občinah Ljubljanske pokrajine popis prebivalstva.

Vojaki italijanske oborožene sile vseh stopenj, vstevši Kr. Karabinjerje in Kr. finančno stražo, so izveti od popisa.

Podatki o številčnem stanju in kakovostni sestavi prebivalstva o polnoči 31. julija 1941-XIX se zberejo s popisnimi polami, t. j. z družinskimi polami in polami za zajednice. Pojem rodbine in zajednice je razložen v splošnem navodilu št. 1. na prvi strani pol.

2. Na območju vsake občine opravijo popisovalci popisni postopek pod vodstvom župana ali komisarja in občinskih tajnikov. Le-ta sta odgovorna, da ukreneta vse, kar je potrebno za pravilni potek popisnega postopka; popisovalci pa odgovarjajo za popolno izvršitev svoje naloge, zlasti za popolnost podatkov (t. j. za popis vseh rodbin in vseh zajednic v občini), kakor tudi za resničnost podatkov, ki jih dajo popisanci pisмено ali ustno.

3. V vsaki občini skrbita župan ali komisar in občinski tajnik za izbiro in imenovanje popisovalcev, ki jih mora biti toliko, kolikor jih je treba za pravilni potek dela, tako da se vsakemu popisovalcu naloži popis tolikoštevilne rodbine in zajednic, da ga delo ne preobremena. Praviloma naj se določi vsakemu popisovalcu popis ne manj ko 100 in ne več ko 150 rodbin in zajednic.

Ozemlje, na katerem so nastanjeni rodbine in zajednice, poverjene enemu popisovalcu za popis, je popisni okoliš; ta okoliš mora biti natančno in določeno razmejen, da se prepreči vsak dejanski ali morebiti poseg v sosedne okoliše in da ne bo dvojnega popisa ali pa kakih opustitev. Zaradi tega se razdeli vse občinsko ozemlje na ustrezno število popisnih okolišev. Popisni okoliši morajo biti označeni z zaporednimi številkami.

4. V glavnem kraju vsakega okraja se morajo zbrati na okrajnem načelnstvu na dan, ki je določen v popisnem razporedu, ob 10. uri župani ali komisarji in občinski tajniki okraja, da prejmejo potrebna navodila za izvedbo popisa. Nato poče v dneh, ki so določeni v prej navedenem razporedu, župani ali komisarji in občinski tajniki popisovalce, katerih služba teče od dneva, navedenega v razporedu, ko naj se prične vročati popisne pole in ki jim preneha služba brž ko se sestavi »Zbiralni pregled popisnih okolišev«.

5. Popisne pole je treba vročiti zadnjih pet dni pred dnem popisa. Za to morajo skrbeti popisovalci, katerih vsak mora napraviti na posebnem obrazcu seznam vseh rodbin in zajednic, nastanjenih na območju njemu dodeljenega okoliša. Ustrezni obrazec ima naslov »Stanje popisnega okoliša«.

Ob vročitvi vsake popisne pole mora popisovalec dati vsa potrebna pojasnila za natančno in lažjo izpolnitev te pole; nato potrdi rodbinski poglavar ali poglavar zajednice ali njegov namestnik s svojo osebno podpisano njen prejem v posebnem stolpcu »Stanja popisnega okoliša«.

Popisovalci morajo prijaviti rodbine, ki so v celoti in začasno odsotne iz občine, občinskemu tajniku, ali mora uradoma in po podatkih, ki jih ima, izpolniti ustrezne rodbinske pole.

6. Popisne pole se morajo pobrati v petih dneh po dnevu popisa. Tudi to opravijo popisovalci, ki se morajo pri tej priliki prepričati, ali so bili odgovorj dani na vsa vprašanja in ali ustrezajo stanju rodbine ali zajednice na dan popisa (o polnoči 31. julija); poleg tega se morajo prepričati, če treba po listinah, ki jih imajo stranke, ali ustrezajo v popisni poli navedeni podatki resnici.

Če bi stranke zaradi nepismenosti ali iz drugih upoštevanj vrednih vzrokov popisnih pol ne izpolnile same, mora to storiti popisovalec po podatkih, ki jih dajo stranke same.

7. V dneh, ki sledijo dnevu popisa, izvršijo pokrajinski popisni nadzorniki in uradniki Osrednjega zavoda za statistiko v vsaki občini pregled neposredno pri rodbinah, da se prepričajo o popolnosti podatkov in prijavijo pristojnim oblastvom v nadaljnje poslovanje primere opuščenega popisa in odgovorne osebe.

8. Občinski tajnik mora popisne pole sproti pregledati, kakor se oddajajo. Tudi župan ali komisar se mora prepričati s posameznimi delnimi pregledi popisnih pol o popolnosti in točnosti odgovorov, ki so jih dali popisanci. Pole, za katere se ugotovi, da niso popolno izpolnjene ali da niso v redu, se morajo vrniti popisancem, ki jih morajo s pomočjo popisovalcev izpopolniti ali spraviti v red. Ko se pole pregledajo in spravijo v red, se za vsako polo sestavi pregledna tabela, ki je v desnem spodnjem kotu na notranji strani pole.

Za sestavitev pregledne tabele se morajo pri posameznih stolpcih upoštevati naslednja navodila:

Stolpec 1 — vpisano mora biti skupno število DA (glede moških), navedenih v stolpcu 15 popisne pole;

Stolpec 2 — vpisano mora biti skupno število DA (glede žensk), navedenih v stolpcu 15 popisne pole;

Stolpec 3 — vpisano mora biti skupno število vseh DA, vpisanih v stolpcu 15 popisne pole;

Stolpec 4 — vpisano mora biti skupno število NE (glede moških), navedenih v stolpcu 15 popisne pole;

Stolpec 5 — vpisano mora biti skupno število NE (glede žensk), navedenih v stolpcu 15 popisne pole;

Stolpec 6 — vpisano mora biti skupno število vseh NE, navedenih v stolpcu 15 popisne pole;

Stolpec 7 — vpisano mora biti skupno število moških, navedenih v stolpcu 6 seznama B popisne pole;

Stolpec 8 — vpisano mora biti skupno število žensk v stolpcu 6 seznama B popisne pole;

Stolpec 9 — vpisano mora biti skupno število vseh oseb, navedenih v stolpcu 6 seznama B popisne pole;

Stolpec 10 — vpisana mora biti vsota števk, navedenih v stolpcih 1 in 7 pregledne tabele;

Stolpec 11 — vpisana mora biti vsota števk, navedenih v stolpcih 2 in 8 pregledne tabele;

Stolpec 12 — vpisana mora biti vsota števk, navedenih v stolpcih 3 in 9 pregledne tabele.

Po končanem pobiranju popisnih pol se mora občinski tajnik po pripomočkih, ki jih ima, prepričati, ali so bile popisane vse hiše in po možnosti tudi glede vseh stanovanj.

9. Ko se pregled konča in se pole spravijo v red kakor tudi sestavi pregledne tabele, primerja občinski tajnik za vsak popisni okoliš rodbine in zajednice, navedene v »Stanju popisnega okoliša« z ustreznimi popisnimi polami in vnese v posebne stolpce tega »Stanja popisnega okoliša« številke iz zadnjih treh stolpcov preglednih tabel. Številke, ki se na ta način prepišejo v vse sezname, se seštevajo za vsak okoliš in nato za vsa občina. Seštevke za vsako občino je treba nato vpisati v poseben obrazec (zeleni obrazec), ki ga je treba vročiti do 12. avgusta pokrajinskemu nadzorniku.

10. Ko je dokončan ves poprejšnji popisni postopek, mora občinski tajnik urediti popisne pole po vrstnem redu v »Stanju popisnega okoliša«.

Pole vsakega posameznega okoliša in ustrezno »Stanje popisnega okoliša« se morajo vložiti v mapo, ki ima na naslovi strani napisano ime občine in zaporedno številko popisnega okoliša. Mape za okoliše se morajo urediti po njih zaporednih številkah in zaviti v enega ali več zavojev; na vsakem izmed njih mora biti navodeno ime občine s tiskanimi črkami.

Zavoji morajo biti tako napravljeni, da je vsebina dobro shranjena.

Če gre za en sam zavojo, mora imeti napis: »Edini zavoje«. Če je več zavojev, mora biti na vsakem od njih zapisan ulomek čigar imenovalce označuje skupno število zavojev. Števec pa zaporedno številko vsakega zavoja, na pr. tako: 1/5; 2/5; 3/5; 4/5; 5/5.

Če se smatra za umestno vložiti zavoje v lesene zabojke, morata biti na teh označeni ime občine kakor tudi število zavojev, enako kakor je bilo rečeno za zavoje. Zaboje ali zavoje prevzame Pokrajinski popisni urad.

O zabojih ali zavojih (ki niso vloženi v zaboje) je treba napraviti seznam v dvojnem prepisu, iz katerega naj bodo razvidni: ime občine, število predanih zavojev ali zavojev (ki niso vloženi v zaboje), kakor tudi ura predaje. Prepis, ki ostane občini,

mora po predaji — prevzemu podpisati prevzemnik gradiva; prepis seznama pa, ki se izda prevzemniku, mora podpisati občinski tajnik.

11. Pokrajinski popisni nadzorniki, ki prejmejo navodila in ki se jim začne služba na dan, določen v ta namen v popisnem razporedu, so podrejeni vodji Pokrajinskega popisnega urada. Poleg nalog, navedenih pod točko 7. teh pravil, morajo opravljati vse druge nadzorovalne posele, ki so potrebni, da se ugotovi in zavarujeta pravilnost popisa ter natančna in pravost člena izvršitve nalog, ki so poverjene občinskemu popisnim uradom.

12. Ko občinski popisni uradi popisne pole popolnijo, pregledajo in po potrebi spravijo v red, jih Pokrajinski popisni urad zapre in v podrobno pregleda. Ta pregled izvrši osebe, ki ga ta urad za to sprejme in pouči.

13. Pokrajinski popisni nadzorniki, popisovalci in revizorji Pokrajinskega popisnega urada se priznajo za njih delo dnevnice; občinskimi tajniki pa se prizna posebna nagrada: izmera prve in druge se sporoči s posebno okrožnico.

Likvidacija zgoraj navedenih dnevnice in nagrad in izmeri, ki jo določi omenjena okrožnica, je poverjena vodji Pokrajinskega popisnega urada po presoji dela, ki ga je posameznik opravil oprajoče se pri tem na poročila uradnikov Osrednjega zavoda za statistiko in na pregled popisnih pol.

Horoskop za tekoči teden

od 14. do 20. julija 1941 — Tranziti planetov s stanjem Sonca ob rojstvu

Ljubljana, 14. julija
Rojeni med 22. januarjem in 19. februarjem v Vodnarju: Rojenim v prvi in drugi tretjini se utegeje zboljšati eksistenčne in finančne zadeve. Ni izgledov za uspeh v ljubezni.

Rojeni med 20. februarjem in 20. marcem v Ribah: Rojeni v prvi in drugi tretjini naj izkoristijo sledeče dni, obetajo se jim uspehi v kupčijah. Rojeni v zadnji tretjini lahko rešijo v tem tednu važna življenjska vprašanja.

Rojeni med 21. marcem in 20. aprilom v Ovnju: Z obvladanjem samega sebe in največjo disciplino se lahko izognejo raznim motnjam, ki bi bile v kvar zdravju.

Rojeni med 21. aprilom in 21. majem v Biku: Pripraven teden za spremembe življenjskih pogojev in osebnih razmer, sicer pa teden v splošnem ni ugoden.

Rojeni med 22. majem in 21. junijem v Dvojčkih: Lahko napredujejo, ker bodo imeli srečo. Vendar je potreben tudi osebni pogum.

Rojeni med 22. junijem in 21. julijem v Raku: Ni se bati izrednih razočaranj, ker

hoste lahko odvrnili zle vplive, dobre pa pravilno izkoristili.

Rojeni med 22. julijem in 23. avgustom v Levu: V kočljivih položajih bodo spretni lahko dosegli uspehe. Za zdravje ugoden teden.

Rojeni med 24. avgustom in 23. septembrom v Devici: Ugodna doba za uspešno opravljanje trgovskih in podobnih poslov. Napredek v študiju.

Rojeni med 24. septembrom in 23. oktobrom v Tehtnici: Preživeti bo treba zelo nevarne dneve. Samo dobri življenjski strategji ne bodo razočarani.

Rojeni med 24. oktobrom in 23. novembrom v Skorpionu: Rojeni v prvi in tretji tretjini naj bodo v vsem previdni. Pazite na zdravje.

Rojeni med 24. novembrom in 22. decembrom v Strelcu: Znatno zboljšanje v vsem, razen v finančnih zadevah in v zadevah, ki so v zvezi s protekcijo.

Rojeni med 23. decembrom in 21. januarjem v Kozorogu: Teden nezadovoljstva. Sreče ne bo niti tam, kjer se vam bo zdela sama ob sebi razumljiva. B. K.

Nov način razdeljevanja mesa

Do torka se mora vsak odjemalec mesa prijaviti najbližjemu ali pa tistemu mesarju, kjer je doslej jemal meso

Ljubljana, 14. julija.

Razglas novega načina razdeljevanja mesa je danes že nalepljen po vsem mestu in zbija posebno pri gospodinjah zlasti manj premožnih slojev splošno zadovoljstvo. Tudi ta razglas smatra naša javnost za dokaz resnega prizadevanja tako Prehranjevalnega zavoda Viskokega Komisarata kakor tudi mestnega preskrbovalnega urada, da bi bila živila čim najbolj pravilno razdeljena in s tem tudi najprejnejši sloji obvarovani pomanjkanja. Sicer za meso še ne bomo dobili kart kakor smo jih dobili za druga najpotrebnejša živila, pač pa bodo tudi za meso vpeljane knjžice omogočale najstrožje nadzorstvo razdeljevanja mesa, da meso ne bodo dobili samo tisti, ki jim je cena postranska stvar, temveč bo vsaj kosček govedine po zmorni ceni na razpolago tudi delavcu, da se bo okrepčal z juho in mesom. Upoštevati moramo namreč, da so bili naši manj premožni in delavski sloji v prejšnjih časih v prvi vrsti navezani na mesno hrano, za katero ni treba toliko masti in drugih dodatkov kot za druge jedi. Za našega človeka je še vedno goveja juha s kosčkom mesa najbolj cenena hrana, čeprav nas sodobna znanost o živilih in prehrani uči, da imamo dosti drugih mnogo cenejših živil, ki so prav tako ali še bolj izdatna hrana kot je meso.

Sicer smo novi način razdeljevanja mesa že podrobno opisali in tudi z razglasom je vsa naša javnost že dosti poučena, vendar pa zaradi reda opozarjamo še posebno na razne datume, da delo v mestnem preskrbovalnem uradu zaradi zavlačevanja strank in mesarjev, ki ne bi o pravem času izpolnili raznih potreb seznamov, ne bi zastajalo.

Do torka, 15. julija se mora vsak odjemalec mesa prijaviti najbližjemu ali pa tistemu mesarju, kjer je doslej jemal meso. Najkasneje do tega dne pa morajo tudi zavodi, gostinski obrati ter vse civilne in zavodske družine pri svojih mesarjih naznati število oseb, ki so pri njih na hranu.

Do četrta, 17. julija popoldne morajo mesarji predložiti mestnemu preskrbovalnemu uradu po tri izdave vestno in pravilno izpolnjenih seznamov svojih odjemalcev. Prav tako morajo vsi zavodi, gostinski obrati ter vse civilne in zavodske družine do tega dne popoldne preskrbovalnemu uradu

du prijaviti število oseb, ki so pri njih na hranu.

Mesarji bodo po tem razdelili svojim strankam knjžice in stranke bodo s temi knjžicami dobivale meso samo pri onih mesarjih, kjer so se prijavile, saj mesarji ne bodo smeli prodajati mesa takim strankam, ki se niso pri njih vpisale.

Edino, če se bodo vse stranke natanko ravnale po predpisih in tako stranke kot mesarji izpolnili predpise do navedenih rokov, bo mogoča prva oddaja mesa na ta način že v soboto 26. julija. Posebno pa vso javnost opozarjamo, da bo prodaja mesa pod najstrožjim nadzorstvom ter bo vsakdo, ki bi se dvakrat ali celo večkrat prijavil, strogo kaznovan ter bo za nekaj časa izgubil pravico na dobivanje mesa.

Upravičeno smo prepričani, da bo novi način razdeljevanja mesa pomiril mesarje

in prebivalstvo ter odprl spet možnost in mesarske stojnice tako revnim kakor bogatim. Tudi drugi mesarji so si v dobro voljo prizadevali ustreči svojim odjemalcem in niso težkega položaja izkoriščali v svoj prid. Proti sebičnim izkoriščevalcem zlasti revnejšega prebivalstva so se pa seveda oblasti borile in se še bore v svoji grostjosti in se bodo še nadalje borile s sevečjo odločnostjo. Naši pošteni mesarski mojstri sami najbolje vedo, kako sebično izkoriščanje razmer škoduje ugledu vsega mesarskega stanu. Zato bodo po pošteni moštvi še nadalje sami varovali svoj ugled in branili čast svojega stanu z vestnim izpolnjevanjem vseh odredb in predpisov na splošno zadovoljnost prebivalstva in oblasti. Poštenemu delu — pošten zaslužek!

Rdeči križ poroča

Gospod Pertot Vojteh iz Akademskega kolegija naj se zgleda v naši pisarni radi nedostavljive pošte.

Pošto naj dvignejo v pisarni na Miklošičevi cesti 22b: Barle Darko (sin Ante), inž. Nikolajev Mihajlo, Prebor Matija, Rolih Anica, Hrastelj Jože, dr. Jelen Stanko, rodbina Poljšak iz Šiške.

V torek ob 11. uri popoldne naj se zgleda soproga inž. Trošta, da bo dobila informacije o svojem sogropu.

Namesto venca na grob pokojne ga. Trušnovičeve so darovale stranke Pokrajinskega zavoda na Brinju 100 Lir Rdečemu križu. Plemeniti darovalcem se Rdeči križ najlepše zahvaljuje.

Drobiž iz Hrvatske

— Člani rimske opere pri poglavniku dr. Pavelčiču. O priliki gostovanja Rimske opere v Zagrebu je poglavnik dr. Pavelčič v posebni audienci sprejel vse njene članke, ki je nanje imel tudi lep nagovor. Poglavnik dr. Pavelčič je na pozdrave odgovoril glavni ravnatelj gledališča v Ministrstvu narodne prosvete v Rimu dr. Pirro.

Boleznica

KOLENDAR

Danes: Ponedeljek, 14. julija: Bonaventura

DANAS NJE PRIREDITVE

Kino Matica: Polnočni čar

Kino Sloga: Robin Hood zapada

Kino Union: Zelenka maska

Kino Moste: Srebrna lisca in Pošta z zapada

Violinski koncert virtuoznje Pine Cerndelli ob 20.30 v veliki Filharmonični dvorani

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Sušnik, Marjina trg 5, Kuralt,

Gospoosvetka cesta 10, Bohinec ded.,

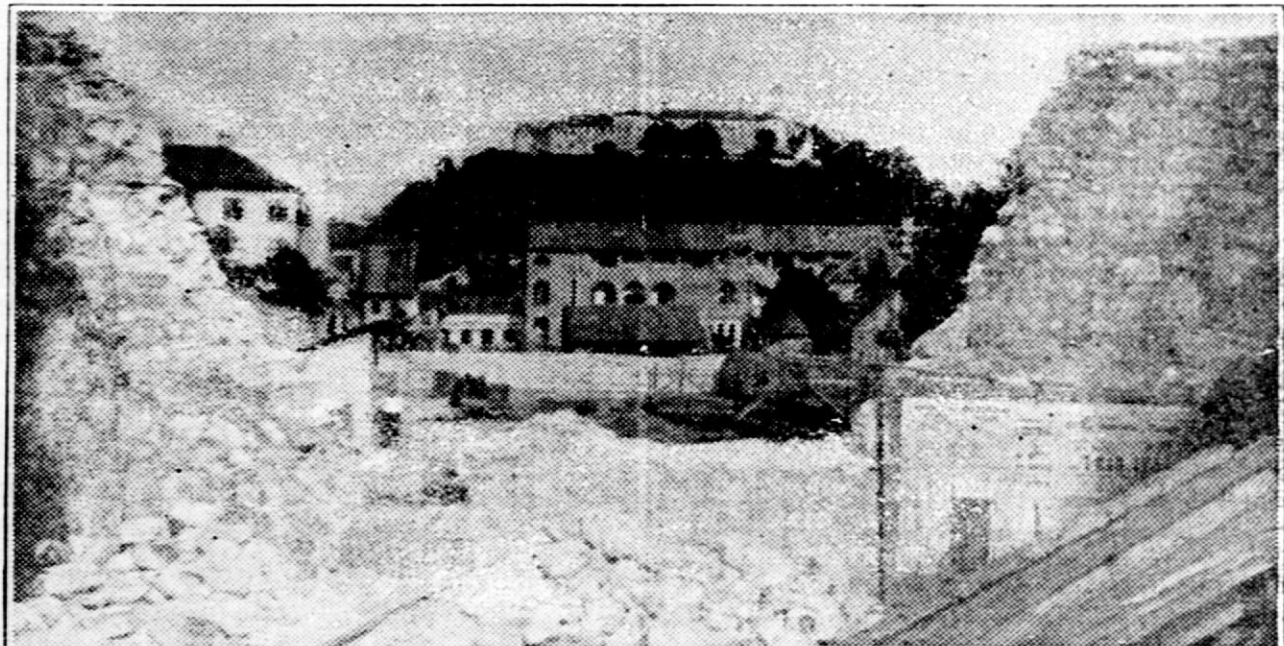
Cesta 29. oktobra 31.

Vojvoda prodal svoje mesto

Na Angleškem so prodali te dni celo mesto. Gre za mesto Littlehampton v grofiji Sussexu, ki je bilo zasebna last vojvode Norfolkškega. Ker se je angleški plemenitaš znašel v finančnih težavah, se je odločil, da proda mesto neki družbi, ki trguje z nepremičninami.

Insertiraj v „Slov. Narod“

Un nuovo importante avvenimento a Lubiana — Nova pridobitev Ljubljane

Pogled skozi ruševine starega nunskega vrta proti Kongresnemu trgu. Na sredi je videti samostansko šolo z vrtno strani; levi del te dvonadstropne hiše so tudi že prišli podirati. Enonadstropno hišo levo ob šoli pa so podirli skoro že do tal in je na tem mestu že prost pogled proti spodnjemu delu Kongresnega trga.

Tito A. Spagnol:

35

IZDAJALSKA PUNČKA

Roman

— Dobro, to priznam. Toda smrt grofa Silvija? Bodalo ob vznjožju stopnišča? Raztrgano pismo?

— Silvijo je lahko slučajno padel po stopnicah. Bodalo je lahko kdo vrzel z vrha stopnice dol. Ostanje torej samo še pismo. To pa ni mnogo v primeri z vsemi drugimi indici, ki obremenjujejo grofa Piera in njegovega nečaka.

— Toda grof Karlo je vendar spal v zgornjem nadstropju, v nasprotnem delu vile.

— Od koder se prav lahko pride v grofice sobe.

— Da, toda kakšne razloge naj bi imel za umor?

— Tudi njemu je potreben denar. Njegov oče,

živeč v težkih gmotnih razmerah, mu ne daje toliko, kolikor bi mladenič rad imel. Po smrti stare matere se je pa položaj bistveno izpremenil. Torej...

— To je vse lepo rečeno. Kaj pa dokazi?

— Če nima dokazov, se justica zadovolji z indici.

— Da, ker pa govore v tem primeru indici proti dvema, mora biti vendar tudi justica v dvomih, če ne smatra obeh za pajdaša, kar bi se mi pa zdelo že pretirano.

— To je edini argument v njen prilog.

— Vidim, da ne zaupaš preveč justici.

— Posvetni gotovo ne, kajti vse posvetno je pod-

vrženo zmoti. Mi ljudje lahko samo prosimo boga, naj nam razsvetli um.

In s temi besedami me je poslal stric Poldo spat. Drugo jutro sem bil že zgodaj na nogah in tako sem prišel že mnogo prej v vilo, kakor oba sodna organa in kolega, ki naj bi opravila obdukcijo. Okrog devetih je prišel preiskovalni sodnik s pisarniškim predstojnikom in obema zdravnikoma.

Bil sem presenečen, da nisem videl med njimi tudi državnega tožilca. Toda čez nekaj minut se je pripejal z drugim avtom. Z njim sta se pripeljala komisar in gospod krepke postave v dežnem plašču sivkasto rjave barve. Neznavec je nosil slamnik, torej precej nemožno pokrivalo, potisnjeno na tilnik. Najznačilnejši zanj so pa bili dolgi, košati, zanamerni brki. Komaj je bil stopil na tla, ko si je z vidnim užitek om prigljal polovico toskanske cigare in se vprašujoče, samozavestno ozrl okrog.

Bil je Comm. Zoppi, generalni policijski inspektor, znan po nešteti preiskavah, ki so ponesle njegov sloves tudi preko naše meje.

To mi je pošepnil na uho komisar Carati. Očividno je bil zločin v vili Da Camino vznemiril tudi generalno policijsko ravnateljstvo, kajti sicer bi ne bilo takoj poslano v vilo Zoppija. S tem, da sta pripadala žrtvi znani aristokratski rodbini in da so listi obširno pisali o umoru, je bil ta ukrep opravičen. Vznemirjena pa ni bila samo policija temveč, kakor sem opazil čez nekaj minut tudi poveljstvo Karabinjerjev. Ta čas, ko smo se še medsebojno predstavljali, je vstopil poročnik Marsico s podpol-

kovnikom Karabinjerjev. Morala sta biti že nekaj časa v vili.

Ob spominu na besede, ki sem jih bil slišal prejšnjega dne iz poročnikovih ust, sem le težko zadržal nasmeh. Karabinjerji in policija so bili torej mobilizirali svoje moči, očitno v medsebojni tekmi, in kazalo je, kakor da si oba organa na vse načine prizadevata, kdo bo prvi prišel skrivnosti do dna.

Medsebojni izrazi vljudnosti, ki so jih izmenjavali ti možje, so sicer pričali o iskrenem spoštovanju, vendar se jim je po poznala na obrazih največja rezerviranost. Vsi so se zbrali torej v salonu, kjer so bila prejšnji dan zasedanja, jaz sem pa ostal v veži, da bi malo pokramljal s svojima kolegoma, profesorjem Valšajem in dr. Sternom iz Trbiža.

Dolgo nam ni bilo treba čakati. Državni tožilec, preiskovalni sodnik in zapisnikar so kmalu zopet prišli in nas povabili, naj jim sledimo v kapelico. Le-ta je stala sredi parka in tja so bili prenesli oboja mrliča.

Prisostvoval sem raztelesenju, ne da bi seveda pri tem sodeloval. Moja kolega sta rabila za obdukcijo približno dve uri in rezultat njunega zelo neprijetnega dela je v celoti potrdil diagnozo, ki sva jo bila postavila z dr. Marchettijem.

Prav za prav ni bil povzročil smrti grofice Matilde sunek z bodalom, temveč po tem sunku povzročeni težak živčni pretres, kateremu je bilo treba pripisati otrpnenje in končno srčno kap.

Kar se tiče grofa Silvija, ni bilo mogoče ugotoviti

nič točnega, njegova smrt je bila nastopila kot posledica večkratne frakture, a ta so bile zopet posledica padca. Lobanja bi bila pa lahko tudi udrt ali prebita s topim predmetom. V drobovju ni bilo nobenih sledov bolezni. Na levi roki je bila brazgotina, izvirajoča najbrže od precej debele igle.

Ker je sum glede zastrupljenja odpadel in ker je bila zato mikroskopska preiskava in analiza drobovja odveč, sta zdravnika zaključila obdukcijo. Še istega dne je državni tožilec izdal pogrebno dovoljenje in dediči so določili pogreb na naslednji dan. Oba mrliča naj bi bila pokopana na vaškem pokopališču, kjer je bila rodbinska grobnica.

Popoldne je bilo že minilo, ko smo zapustili kapelico. Zdravnika sta se odpeljala takoj nazaj, državni tožilec in preiskovalni sodnik sta odšla v vilo, jaz pa nisem imel nobenega razloga več za prisotnost in zato sem bil prisiljen oditi.

Jutranja megla se je bila zgostila na nebu